

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus vuoteen 2013	3
Maataloustuottajain Keski-Suomen Liitto MTK Keski-Suomi ry.....	4
Liiton toiminta 2013	5
Liiton johtokunnan ja työvaliokunnan kokoukset 2013	13
Sektorikohtainen edunvalvonta sekä valiokuntien toiminta ja asiat	16
MTK Keski-Suomen TARKKA! -hanke edistää maatalouden kilpailukykyä.....	29
Metsänomistajien maakunnallinen edunvalvonta 2013	30
Edustajat Keski- ja Itä-suomen tuottajaliittojen valiokunnat 2013	30
Edustajat MTK:ssa 2013.....	31
MTK Keski-Suomen tilinpäätös.....	33
Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö	34
Maatalouden rakenne Keski-Suomessa	35
MTK Keski-Suomen toimintasuunnitelma vuodelle 2014	38
Talousarvio vuodelle 2014.....	44
MTK Keski-Suomen jäsenetuja	45

Kannen kuvat: Yhdistysten vuoden teatteri-ilta Teuvo –Leevi & Leavings musikaali Aplodi – teatteri, Riihivuori Muurame 28.6.2013

Puheenjohtajan katsaus vuoteen 2013

Vuoden 2013 kasvukausi oli huomattavasti parempi kuin edellinen. Varsinkin syksyn korjuuolosuhteet olivat erinomaiset. Sadon laatu oli hyvä ja kuivatuskustannukset pysyivät kohtuullisina. Syksy oli todella pitkä. Hyvää lannan levitysaikaa olisi ollut vuoden loppuun asti, mutta tiukat ympäristösäädökset estävät järkevän toiminnan.

Uuden ohjelmakauden tukien kokonaissumma saatiin viimein kasaan. Suomen neuvottelijat onnistuivat kohtalaisesti verrattuna moneen muuhun maahan. Neuvottelutulos aiheuttaa kuitenkin lisää leikkauksia ja tiukempia ehtoja. Vaikka on ollut pyrkimys yksinkertaistaa nykyistä järjestelmää, tulee uudesta ohjelmakaudesta vielä monimutkaisempi. Lisäelementin tuo ympäristökorvauksen ns. kohdentamisalue. Tämän alueen rajat eivät kulje nykyisten tukialueiden mukaisesti. Samalla tälle alueelle siirtyy sisämaasta ympäristökorvauksen rahaa huomattava summa.

Paljon keskustelua aiheutti Atrian päätös ostaa Saarioisten teurastamotoiminta. Huoli on ollut ennen kaikkea vaihtoehtojen vähenemisestä ja samalla tuottajahinnan kehityksestä kun teurastamotoiminta keskittyy. Valitettavasti huoli on ollut aiheellinen. Monelle tuottajalle on tullut ikävänä yllätyksenä tuottajahintojen aleneminen. Kauppa on jo valmiiksi keskittynyt, ja kun teurastamotoiminta keskittyy ovat tuottajat "huutolaispojan" asemassa. Me tarvitsemme huomattavasti paremmat mahdollisuudet neuvotella tuotteittemme hinnoista.

MTK:N organisaatiouudistus teetti paljon töitä kuluneelle kaudella. Asiat etenivät kuitenkin sovitussa aikataulussa. Kevään valtuuskunnassa uudet säännöt ovat toisessa käsittelyssä. Vielä on joitakin asioita sopimatta, ne saadaan neuvoteltua tämän vuoden aikana. Vuoden 2015 alussa meillä on yhtenäisempi ja vaikutusvaltaisempi etujärjestö.

Viime vuosi oli yhdistysten vuosi. Tarkoituksena oli aktivoida yhdistyksiä ja niissä toimivia tuottajia. Monen yhdistyksen toimintaan tuli uutta potkua. Hyvänä esimerkkinä aktiivisuudesta oli tuottajaliiton järjestämä tilaisuus Riihivuoressa johon osallistui n.600 tuottajaa. Tästä on hyvä jatkaa tähän vuoteen, joka on nimetty INTOHIMON vuodeksi eli nuorten vuodeksi. On tärkeää saada nuori mukaan järjestötyöhön, heissä on tulevaisuus. Nuoret ovat ottaneet innolla vastaan heille heitetyn haasteen. Syksyllä voimme tehdä arvion miten nuoret onnistuivat.

Jukka Kauppinen
puheenjohtaja
MTK Keski-Suomi

Maataloustuottajain Keski-Suomen Liitto MTK Keski-Suomi ry.

Johtokunta 2013

Jukka Kauppinen	Hankasalmi	
- puheenjohtaja		2012 -
- johtokunnan jäsen		2010 -
Kalle Hankamäki	Jämsän seutu	
- varapuheenjohtaja		2009 -
- puheenjohtaja		2007 - 2008
- johtokunnan jäsen		2006 -
Tiina Heinonen	Luhanka	2006 -
Juhana Jalkanen	Lievestuore	2013 -
Hannu Kainu	Kyyjärvi	2007 -
Tero Lahti	Karstula	2012 -
Simo Mäkelä	Kannonkoski	2010 -
Jarkko Pakkanen	Jyväskylä	2009 -
- puheenjohtaja		2011
Irma Toikkanen	Pihtipudas	2002 - 2013

Toimisto ja toimihenkilöt

MTK Keski-Suomi
Keskustie 20 C
40100 JYVÄSKYLÄ
puh. 020 413 3390

Toiminnanjohtaja (30.10.2013 saakka)
Juha Lappalainen
040 546 6675
juha.lappalainen@mtk.fi

Projektiasiantuntija
Hannu Vuoriniemi
040 720 3641
hannu.vuoriniemi@mtk.fi

Toimistos sihteeri
Minna Kepponen
020 413 3392, 040 509 0284
minna.kepponen@mtk.fi

Järjestöagronomi/projektiasiantuntija
Vt. toiminnanjohtaja (1.11.2013 alkaen)
Pertti Ruuska
040 551 5769
pertti.ruuska@mtk.fi

Projektipäällikkö/järjestöagrologi
Anja Kettunen
040 840 5054
anja.kettunen@mtk.fi

www.mtk.fi/keskisuomi

Liiton toiminta 2013

Toiminta-ajatus

MTK Keski-Suomi ry on sääntöjensä mukaisesti maa- ja metsätalouden harjoittajien sekä maaseutuyrittäjien maakunnallinen talouspoliittinen ammatti- ja etujärjestö. Toiminnan painopisteet ovat maaseutuyrittämisen toimintaympäristön edellytysten turvaamisessa ja kehittämisessä sekä jäsenistön elinkeinon harjoittamisen, maanomistajien oikeuksien ja luonnonvarojen kestävä käytön turvaamisessa. Toiminnan päämääränä on asuttu ja elinvoimainen maaseutu, jossa järjestön jäsenet ovat sekä henkisesti ja taloudellisesti hyvinvoivia maaseutuyrittäjiä.

Toimintavuosi 2013

MTK Keski-Suomi toimi vuodelle 2013 asetettujen avaintavoitteiden ja suunniteltujen toimenpiteiden mukaisesti. Tuottajaliiton ja sen jäsenyhdistysten toimintaympäristössä ei tapahtunut oleellisia muutoksia edellisvuoteen verrattuna. Jäsenyritysten tuotannolliseen toimintaan luonnonolosuhteet olivat suotuisammat kuin vuonna 2012. Yhdistyksen operatiivisen toiminnan kannalta toimintavuoden aikana tapahtui henkilöresurssin vähentyminen toiminnanjohtajan siirtyessä lokakuun lopussa toisen työnantajan palvelukseen.

Kertomusvuonna MTK:n järjestöuudistuksen valmistelu heijastui myös liiton toimintaan. Uudistus toteutuu mahdollisesti vuoden 2015 alusta alkaen. Lihamarkkinoilla liiton toimialueella keskusteltiin Atrian päätös ostaa Saarioisten lihanhankinta-, teurastus- ja lihanleikkuutoiminnot, sisältäen myös Saarioisten Jyväskylän teurastamon ja hankinta-alueen. Maatalous- ja maaseutupolitiikassa valmistauduttiin tulevaan EU-ohjelmakauteen osallistumalla alueellisen maaseutuohjelman valmistelutyöhön sekä ottamalla kantaa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman valmisteluun ja sisältöön.

Vuosi 2013 oli MTK:n yhdistysten vuosi, mikä näkyi myönteisesti tuottajaliiton ja sen jäsenyhdistysten toiminnassa. Tuottajaliiton resursseja suunnattiin tavanomaista enemmän paikallisyhdistysten toiminnan kehittämiseen ja tukemiseen. Liiton edustajat tapasivat jokaisen yhdistyksen keskeiset luottamushenkilöt usean kerran toimintavuoden aikana. Tuottajaliitto järjesti vuoden aikana yhteensä 14 yhdistysten kehityskeskustelutilaisuutta ja johtokuntien yhteistapaamista. Hyvän palautteen saanut maakunnallinen yhdistysten vuoden jäsen-tapahtuma järjestettiin kesäkuussa. Se kokosi Muuramen kesäteatteriin yhdistyksistä yhteensä yli 600 osallistujaa. Mainio-lehden jäsennumerossa oli MTK Keski-Suomen liittosivut, joissa yhdistysten toiminta ja teemavuosi oli korostetusti esillä.

Tuottajayhdistysten viestinnän tehostamiseksi tehtiin jäsenkirjepohjia ja lokakuussa liiton kautta hoidettiin keskitetty jäsenkirjepostitus. Yhdistyksille järjestettiin nettisivukoulutuksia sähköisen viestinnän aktivoimiseksi. Tuottajayhdistysten puheenjohtajille ja sihteereille järjestettiin tammikuussa Itä-Suomen tuottajaliittojen kanssa yhteiset luottamushenkilöpäivät sekä syksyllä toinen kokoontuminen Keski-Suomen maakuntaristeilyn yhteydessä. Liiton edustaja piti ajankohtaiskatsauksen yhdistysten kevät- ja syyskokouksissa.

Tuottajaliiton toiminnan yhtenä pääkohteena oli järjestön jäsenyritysten tuotannollisen toiminnan edellytysten turvaaminen. Siihen liittyviä toimenpiteitä tehtiin niin markkinaedunvalvonnan kuin sosiaali- ja veropolitiikan, ympäristö- ja maankäyttöpolitiikan sektoreilla. Markkinaedunvalvonnan tavoitteiden toteuttamiseksi liitosta pidettiin aktiivisesti yhteyksiä maatilayrittäjien tuotteita jalostavien yritysten toimintaan, seurattiin tuotteiden hinnoittelua sekä teollisuuden ja kaupan toimintamalleja. Markkinainformaatiota jaettiin jäsenille yleisötilaisuuksissa ja järjestön sähköisiä informaatiokanavia pitkin.

Markkinaedunvalvontaa hoidettiin myös Itä-Suomen tuottajaliittojen yhteisten liha-, luomu-, maaseutuyrittäjä-, maito- ja viljavaliokuntien kautta. Toimintavuoden aikana tuotannollisen toiminnan edellytyksiin paneuduttiin myös Itä-Suomen tuottajaliittojen sosiaali-, vero- ja ympäristövaliokunnissa. Valiokunnat sekä liiton johtokunta tekivät kannanottoja ja lähestyivät päättäjiä myös maatalouspolitiikan kysymyksissä. Esimerkiksi Itä-Suomen maitovaliokunta toimi maidon pohjoisen tuen ja tasapainoisen tuotantomäärän puolesta. Luomuvaiokunta vaati enemmän kotimaisia luomutuotteita kauppoihin. Sosiaaliturvaa ja yrittäjien jaksamista edistettiin paneutumalla erityisesti maatalouslomituksen ja luopumistukijärjestelmän jatkuvuuteen, kehittämiseen ja epäkohtiin. Liitto järjesti elokuussa lomituksen yhteistyötilaisuuden Karstulan paikallisyksikön alueella. Verovaliokunta otti kantaa maan hallituksen veropolitiikkaan, jonka katsottiin leikkaavan maaseudun vihreiden elinkeinojen kasvun mahdollisuuksia ja kiristävän yrittäjien verotusta.

Maa- ja ympäristöpolitiikassa liitto oli mukana Keski-Suomen neljännen vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen valmistelutyössä, vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelussa ja ohjauksessa, kotieläintilojen ympäristölupa- sekä kuntien maankäyttöpolitiikan ja ympäristönsuojelumääräysten kysymyksissä. Myös valtakunnalliseen säädösvalmisteluun otettiin kantaa esimerkiksi nitraattiasetuksen uudistamistyön yhteydessä. Keski- ja Itä-Suomen alueen tuottajajhdistysten ympäristöasiamiehille järjestettiin loppuvuodesta koulutustapahtuma.

Maatilayritystoiminnan jatkuvuutta ja kehittymistä turvattiin myös hanketyöllä, jonka kautta maatilayrittäjille jaettiin mm. verotukseen, tukipolitiikkaan ja sukupolvenvaihdoksiin liittyvää informaatiota. Sukupolvenvaihdostiloille ja maatilojen ympäristönhoidon kehittämiseen tehtiin myös tilakohtaista valmennusta. Toimintavuoden aikana liiton hallinnoima TARKKA! -hanke järjesti yhteensä 46 ryhmä- ja infotilaisuutta, joihin osallistui 507 henkilöä sekä 105 yrityskohtaista valmennustilaisuutta. Viestinnän ja maatalouden julkisuuskuvan parantamiseksi toimitettiin maakunnallisessa jakelussa ollut tiedotuslehti. Hankkeen määrälliset tavoitteet täyttyivät reilusti ennakoitua suurempana.

Tuottajaliitto osallistui aktiivisesti myös muiden organisaatioiden maakunnalliseen hanke- ja kehittämistyöhön kuten Keski-Suomen elintarvikestrategian laatimiseen sekä elintarvikeketjun kehittämistä ja kuluttajasuhteita palvelevien lähiruoka- ja luomuhankkeiden ohjausryhmätyöskentelyyn. MTK-Keski-Suomi oli myös mukana järjestämässä Keski-Suomen Maaseutugaalaa, maaseutuyrittäjien maakunnallista juhlaa, joka pidettiin lokakuun lopussa Karstulassa.

Henkilöstö

Vakituisesti tuottajaliitossa oli työsuhteessa 2,8 htv toiminnanjohtaja, järjestöagronomi ja toimistos sihteeri. Määräaikaisesti kehittämistoiminnassa 1,6 htv; projektipäällikkö ja osa-aikainen hankeasiantuntija. Toiminnanjohtaja nimitettiin MTK ry:n tutkimuspäälliköksi ja vuoden kaksi viimeistä kuukautta toimittiin tältä osin pienemmillä resursseilla. Projektipäällikkö jakoi työaikansa hanketyön ja tuottajaliiton työn välillä. Toimistos sihteeri teki osan työajastaan ProAgria Keski-Suomessa.

Talous

MTK-Keski-Suomi ei saavuttanut talousarvion mukaista tavoitetta. Tilikauden tulos on –5 877,78 € alijäämäinen. Tulosta rasittavat lähinnä ennakoitua suurempi yhtiövastikekulu, budjetoitua pienemmiksi jääneet korkotuotot ja työpalvelukorvaukset sekä kahden vuoden eläkesäätiömaksujen kirjautuminen kertomusvuoden menoksi.

Riskit

MTK-Keski-Suomi ry:n toimintaan liittyy lähinnä rahoituksellista ja operatiivista riskiä. Tuottajaliiton toiminnan taloudelliset puitteet rakennetaan pääosin paikallisyhdistyksiltä kerättävillä jäsenmaksuilla. Maatalouden rakennemuutos vähentää edelleen maatilojen lukumäärää, mikä saattaa heikentää paikallisyhdistysten jäsenpohjaa ja jäsenmaksukertymää ja siten myös mahdollisuuksia suoritua tuottajaliiton kantamasta jäsenmaksusta.

Sijoitusomaisuuteen liittyy saatavien ja korkojen riskit. Liiton hanketoimintaan liittyy sekä kuormitusta maksuvalmiuteen että rahoituksellista riskiä. Hankemaksatukset tilitetään jälkikäteen todennettujen kustannusten ja suunnitelman mukaisen toiminnan perusteella. Hankehallinnoijan yksinomainen vastuu säilyy pitkään, koska toiminnan ja kustannusten kelpoisuuden arviointi tehdään maksatuksen hyväksymisen ja mahdollisen valvonnan yhteydessä ja usein huomattavan aikaviiveen kanssa.

Operatiivinen riski muodostuu ohuesta henkilöstörakenteesta. Juoksevien asioiden hoitamisessa ei ole riittävää varahenkilöjärjestelmää.

Hallinto

MTK-Keski-Suomen johtokuntaan ovat toimintavuonna kuuluneet puheenjohtaja Jukka Kauppinen, varapuheenjohtaja Kalle Hankamäki sekä jäseninä Tiina Heinonen, Juhana Jalkanen, Hannu Kainu, Tero Lahti, Simo Mäkelä, Jarkko Pakkanen, Irma Toikkanen. Johtokunnan sihteerinä toimi liiton toiminnanjohtaja Juha Lappalainen ja hänen siirryttyä toisen työnantajan palvelukseen marras-joulukuun aikana vt. toiminnanjohtaja Pertti Ruuska. Johtokunta kokoontui toimintavuoden aikana kymmenen kertaa. Lisäksi johtokunta oli kerran koolla yhdistetyssä jouluruokailu- ja palautekeskustelutilaisuudessa.

Liiton työvaliokuntaan kuuluivat Jukka Kauppinen, Kalle Hankamäki, Jarkko Pakkanen ja Tero Lahti. Työvaliokunta kokoontui yhden kerran toimintavuoden aikana. MTK:n valtuuskunnassa liiton edustajana puheenjohtajan lisäksi oli valtuuskunnan puheenjohtajana toiminut

Tommi Lunttila Äänekoskelta. Liiton kevätkokous pidettiin huhtikuussa ja syyskokous joulukuussa.

Kevätkokous

Liiton kevätkokous pidettiin Äänekosken Suolahtisalissa 18.4.2013. Paikalla oli yhteensä 64 osallistujaa, joista virallisia kokousedustajia 48 henkilöä 17 maataloustuottajayhdistyksestä ja neljä yhteisöjäsenien edustajaa.

Kokouksen avauksessa liiton puheenjohtaja Jukka Kauppinen otti esille viljelijöiden odotukset tulevan kasvukauden suhteen, viljelijöiden jaksamiseen liittyvän huolen alati kasvavassa byrokratian viidakossa, huolen tulevasta ympäristökorvausjärjestelmästä ja asiaan liittyvän kirjoittelun Helsingin Sanomissa sekä kaupan toiminnan kilpailulain uudistamiseen liittyen. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Juhana Jalkanen ja sihteeriksi Juha Lappalainen.

Kokoussitelmän piti MTK-keskusliitosta johdon erityisavustaja Paula Viertola. Hän totesi, että ruuan tuottamisen edellytykset maapallolla ovat puhtaus, vesi ja osaaminen. Hintavaihtelut tulevat entisestään lisääntymään. Perhepohjainen viljely on kestävä. Sillä todennäköisesti selvitään parhaiten tulevaisuuden haasteista, mutta tarvitsemme selkeitä pelisääntöjä. Kustannukset kuitenkin nousevat hintoja enemmän.

Maatalouspolitiikan uudistuksessa kaikki on vielä kesken. Sisältökysymyksissä on erimielisyyksiä. Parhaillaan käydään kolmikantaneuvotteluja, mutta komissio ei vielä ole perääntynyt omista esityksistään. MTK:n keskeisin tavoite oli rahoituksen turvaaminen ja tästä kuuluu kiitos hallitukselle. Koko maassa on säilytettävä monipuolinen tuotanto, joten tuotantoon sidottu tuki on erityisen tärkeä. Sokerikiintiön säilyttäminen ja byrokratian vähentäminen ovat tärkeitä tavoitteita. Täydentäviä ehtoja tulisi saada nykyistä yksinkertaisemmiksi. Viherttäminen/ympäristökorvauksen ehdot tulee saada yhdenmukaisiksi.

Tasapainoinen rakennekehitys, nuoret viljelijät ja LUTUN esillä pitäminen ovat MTK:n tehtäviä. Näiden osalta pitäisi puhua vaikka kasvuyrittäjien kehittämispanostuksesta. Viljelijän aseman parantaminen markkinoilla on myös tärkeä tavoite. Kova aikataulutavoite on saada päätöksiä CAP:ista juhannuksen jälkeisellä viikolla, jolloin kansallinen valmistelu alkaisi elokuussa. Ympäristökorvauksen osalta taistellaan fosforilannoitusrajoista. Kotimaisen byrokratian vähentämisessä on myös onnistuttava.

Hallitusohjelman välitarkasteluun MTK toi oman esityksen vihreästä kasvusta. Painopisteet olivat muualla ja meidän ohjelma ei saanut merkittävää huomiota. Sinällään erikoista, koska meillä on tarjota kasvun eväitä. Kehysriihi ei paljoa ottanut, mutta ei paljoa antanutkaan. Syksyllä meiltä leikattiin jo ihan riittävästi. Olisi toivottu päätöstä, joka peruu viime syksyn leikkaukset tuista, koska EU:lta tuleva rahoitus pienenee. Kansallinen rahoitusosuus on siis vielä auki ja olo on siltä osin epävarma. Haluamme kuitenkin uskoa, että hallituksessa on olemassa vahva ruoantuotannon ymmärrys. Yritysveron kevennys on hyvä asia, mutta asiat ovat edelleen avoinna. Yhtiöittämisajatuksissa kannattaakin vielä odotella. Kahden yritysmuodon verotuksen kevennys ei saisi toteutua jonkun muun yritysmuodon, kuten henkilöyrittäjien kustannuksella. Tällä hetkellä kaikki yrittäjät eivät ole samassa rivissä.

Ruokaketjuun toivotaan nykyistä enemmän läpinäkyvyyttä. Tältä osin MTK on ottanut voimakkaasti kantaa ja saaneet siitä myös huutia. Maatalouden osuus ketjussa on viime vuosina jatkuvasti pienentynyt. Elintarvikkeet ovat kuitenkin jatkuvasti halventuneet suhteessa tulojen kehitykseen. Tällä hetkellä kauppa voi hyvin ja pääoman tuotto on yli kymmenen prosenttia, kun parhaat maatilat pääsevät 3-7 prosentin välille. Kyse on siitä, haluavatko päättäjät puuttua tähän.

Painostus on tällä hetkellä kovaa myös MTK-järjestöä kohtaan. Jos asiat olisivat kunnossa, niin ei kai se aiheuttaisi pelkoa. Vastaavaa markkinatilannetta ei ole missään muussa maassa. EU-lainsäädäntöä on tulossa myös hyviin kaupankäyntitapoihin liittyen. Englannissa aloittaa kaupankäyntitapoja valvova asiamies kesällä. MTK on esittänyt Suomeen vastaavaa mallia. Tärkeä asia on myös alkuperän ilmoittaminen. Tältäkin osin päättäjiä kohtaan on menossa kova lobbaus. Elintarviketeollisuuden kanta ei vielä ole täysin selvillä tässä asiassa. Tähän liittyy osana myös julkiset hankinnat.

Kannattavuuden parantaminen edellyttää hintojen nousun lisäksi rakennekehitystä ja siihen liittyviä rahoitusjärjestelmiä. Tuottajahinnoissa on kuitenkin ollut pientä liikettä ylöspäin. Kun rehellisiä ollaan, niin ei kaikilla mene huonosti. Tämä on myös tärkeä asia muistaa. Investointeihin ja rakennekehitykseen tarvitaan rahaa. Tätä asiaa hallitus ei ole hoitanut hyvin. Nuoria täytyy innostaa alalle.

Ympäristöasiat ovat olleet paljon pinnalla. Lanta puhuttaa paljon ja sen kanssa olemme ongelmissa, jos käyttöä ei saada monipuolistettua. Tämä tarkoittaa myös energiakäytön pilotointia ja edistämistä. Tämän asian edistämisestä hallitus ei saa kovin hyvää arvosanaa. Yhdyskuntaliete on toinen esillä oleva asia. MTK on ottanut tähän asiaan varovaisuusnäkökulman puhtaan luonnon ja ruoan maun takia. Tällä hetkellä eniten ongelmia aiheuttavat lääkejäät, joiden vaikutuksissa ja kulkeutumisessa elintarvikeketjussa ei ole riittävästi tietoa.

Yhdistysten teemavuonna yhteydet kuntaan on saatava kuntoon. Metsänhoitoyhdistysten ja tuottajayhdistysten on tarkoitus löytää toisensa teemavuoden aikana.

Esitelmän jälkeen käydyssä yleiskeskustelun aluksi perättiin MTK:n toimia uusiutuvan energian käytön edistämiseksi, koska energiaverotuksella on heikennetty kotimaisten energialähteiden kilpailukykyä suhteessa kivihiileen. Positiivista palautetta annettiin edellisvuoden lopussa olleesta MTK:n järjestämästä kuluttajatemppauksesta eri puolilla Suomea ja Keski-Suomessa Jyväskylän kävelykadulla. Tosin kampanjan jatkohoidon tulokset todettiin jääneen laihoiksi. Nyt pitäisi saada hedelmät kerättyä tästä asiasta. Ruokakriisejä on sen jälkeen ollut paljon. Kasvu on jatkossa otettava markkinoilta.

Tukipolitiikasta todettiin, että se näyttäisi näivettyvän hitaasti viljelijöiden joutuessa tinkimään koko ajan tukitasoista tai ehtojen kelpoisuudesta. Myös tulevaan Ympäristökorvausjärjestelmään sitoutuminen on suuri huolenaihe, jos ehdot ovat lopulta sellaiset kuin valmistelun tässä vaiheessa on tuotu esiin. Toisaalta todettiin, ettei nykyinenkään ympäristötukijär-

jestelmä taida olla viljelijöille oikeasti vapaaehtoinen. Huolta kannettiin myös Makeran rahoituksesta, maitokiintiöjärjestelmän loppumisesta ja vasikkaruuhkasta. Sonnivasiikat liikkuvat huonosti jatkokasvatuspaikkojen vaikean taloudellisen tilanteen ja edelliskesän vaikean rehunhankinnan vuoksi.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin Äänekosken Pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskuksessa 10.12.2013. Paikalla oli yhteensä 75 osallistujaa, joista virallisia kokousedustajia 64 henkilöä 21 maataloustuottajayhdistyksestä ja neljä yhteisöjäsenien edustajaa.

Kokouksen avauksessa liiton puheenjohtaja Jukka Kauppinen kävi läpi kuluneen vuoden tapahtumia. Kauppinen totesi, että käynnissä oleva järjestön rakenneuudistuksen loppuun saattaminen vaatii vielä paljon töitä. Prosessi on vienyt järjestön voimavaroja jopa niin paljon, että on aiheellista kysyä, onko varsinainen edunvalvontatyö kärsinyt sen vuoksi.

Valtiovallan yksipuoliset ilmoitukset tukimaksatusten ajankohdan siirtämisestä aiheuttavat maataloilta maksuvalmiusvaikeuksia. Näin ei voida toimia. Viljelijät ovat väsyneitä byrokraatiin ja sanelupolitiikkaan. Uupumus näkyy mm. maatalouslomituksen paikallisyksiköiden kautta.

Ruokaketjuun on saatava jostakin lisää rahaa. Alkutuottajapäästä ei ole enää varaa tinkiä, jos kuluttajahintoja lasketaan. Elintarvikkeisiin kuluu yhä pienempi osa kuluttajien kokonaismenoista. Ruokaketjun rahanjaon pitäisi toimia nykyistä oikeudenmukaisemmin.

Viljelijöiden tulotason nostamiseen tarvitaan uusia työkaluja. Tukipolitiikan varaan tätä kehitystä ei voida pelkästään laskea. Kauppinen päätti avauspuheensa toteamukseen, että edunvalvonnassa riittää työsarkaa.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Markku Ruuska Äänekoskelta ja sihteeriksi vt. toiminnanjohtaja Pertti Ruuska.

Kokousesitelmän piti MTK:n johtokunnan 3. Puheenjohtaja Markus Eerola. Esitelmän aluksi Eerola kertasi omaa viljelijäuraansa ja luottamushenkilöhistoriaansa MTK:ssa. Hän kiinnostui edunvalvontatyöstä ympäristöasioiden kautta. Maailmalla liikkeessaan huomasi, kuinka hyvin Suomessa on hoidettu maatalouden ympäristöasiat ja kuitenkin se ei näyttänyt ulospäin olevan Suomen maataloudelle vahvuus. Eerola on päätellyt, että MTK:lla pitää olla vahva ympäristöosaaminen.

Eerolan mukaan maailmantalouden isoa kuvaa pohtiessa maa- ja metsätaloustuottajien tunnelin päässä näkyy valoa, koska maailma huutaa ruokaa ja uusiutuvaa energiaa. Ongelma vaan on siinä, että tunnelin pituus on arvoitus ja jotenkin pitäisi päästä yli nykyisen vaikean tilanteen.

Eerola puolusti MTK:n rakenneuudistustyön tärkeyttä. Sitä kautta haetaan MTK:lle uusia jäseniä ja leveämpiä hartioita edunvalvontaan. Vuoden 2014 aikana organisaatiouudistusta

viedään eteenpäin. Muita tärkeitä painopisteitä toiminnassa on markkinaedunvalvonnan tehostaminen ja maaseutunuorten vuosi.

Maatalouden toimintaympäristö muuttuu kovaa vauhtia. Ihmiset tarvitsevat ruokaa ja lämpöä, toisaalta markkinariskit kasvavat ja tuotannolliset riskit mm. ilmastonmuutoksen vuoksi. Maatalouspolitiikalla on edelleen tärkeä rooli. Ruokaketjun tulonjako on vääristynyt ja alku-tuotannon heikko kannattavuus on sinänsä jo iso riski.

Uskoa tulevaisuuteen tarvittaisiin. EU-kooma on hellittänyt ja katseet on suunnattu eteenpäin. Kuitenkin vuoteen 2020 mennessä suomalaiseen maatalouteen tarvittaisiin noin 500 miljoonan euron investoinnit, jotta ala pysyi kilpailukykyisenä. Siihen pitää turvata rahoitus.

Toisaalta myös kustannuskehitykseen pitää kiinnittää enemmän huomiota. Vilja- ja kotieläintilojen pitäisi tehdä enemmän yhteistyötä, jotta hyvälaatuista viljaa saataisiin karjatilaille molempia osapuolia tyydyttävällä hinnalla.

Eerola kertasi lyhyesti edellisviikkoina tehdyt maatalouspoliittiset ratkaisut. Tilatuen reaali-nen taso tulee laskemaan vuoteen 2020 mennessä. Vuoden 2014 kansallisen tukiratkaisun yhteyteen saatiin kirjattua hyvät lisälausumat mm. hallinnollisen taakan vähentämisestä, markkinahäiriöistä suojaavien riskinhallintatyökalujen luomisesta ja tasapuolisesta kokonais-tukiratkaisusta. Luopumistuen jatkon turvaaminen vuoden 2018 loppuun saakka oli hyvä saavutus. Nopeita ratkaisuja kaivataan edelleen esimerkiksi maidon pohjoisen tuen osalta. Tulevan ohjelmakauden suuri kysymys on rahoituksen riittävyys. Tulotukien lisäksi tarvitaan riittävät rakennetukivarat.

Lopuksi Eerola muistutti, että suomalaisen maatalouden menestymisen kannalta ja suomalaisten työllisyyden turvaamiseksi kuluttajien valinnoilla on suuri merkitys. Markkinat reagoivat kysyntään, ei tarpeeseen. Koko ruokaketjun tiivis yhteistyö on välttämätöntä kuluttajien ostokäyttäytymiseen vaikuttamisessa. Luomumarkkinan osalta Eerolan mukaan on tärkeää huolehtia siitä, että tuotanto ja kulutus kulkevat käsi kädessä. Niin voidaan turvata tuottamisen mahdollistava tuottajahinta.

Esitelmän jälkeen käytiin yleiskeskustelu. Luomutuotannon lisäämistavoitteet keskusteluttivat kokousedustajia monesta näkökulmasta. Toisaalta epäiltiin, kuinka luomutuotannon lisäämisellä kyetään tuottamaan maapallon väestön kasvava elintarvikkeiden tarve. Riittääkö tuotannon taso ilman keinolannoitteita ja kasvinsuojeluaineita?

Toisaalta todettiin, että on vanhakantais-ta ajattelua pitäytyä vain perinteisessä tuotannossa ja markkinoissa. Miksi ei tuotettaisi luo-

muna, jos sille on kysyntää ja se tuo paremman kannattavuuden? Sekin todettiin, että tuotteiden hintavaihtelut ovat tervetulleita, sehän luo tilaa laatutuotannolle. Viljelijöiden pitää tosin olla herkkänä reagoimaan markkinavaihteluihin. On osattava tuottaa sitä, mille on kysyntää.

Kokousalustaja Eerola täydensi luomuun liittyvää keskustelua ja vastasi, että viljelykierrolla tarvittavat ravinteet saadaan turvattua luomussakin, mutta kasvinsuojelu on haasteellisempi hoitaa. Koko maailman ruokahuoltoa Suomi ei voi turvata missään tapauksessa. Luomu voi tuoda markkinoilta lisätuloa viljelijälle.

Markkinaedunvalvontaan järjestöltä vaadittiin lisää panostuksia ja konkreettisia tekoja. Toisaalta keskustelussa tuli esiin myös se, että markkinaedunvalvonnan palloa ei voi heittää vain järjestölle. Viljelijöiden pitää myös itse ottaa vastuuta. Ostamisen osaaminen, parhaan mahdollisen tuottajahinnan hakeminen on lähinnä yrittäjän vastuulla. Kuitenkin kyse on niukasta tuotteesta (kotimainen ruoka). Tuotantoprosessi voi myös rakentaa monella tavalla. Esimerkiksi maatilayrittäjien välisessä yhteistyössä on kehittämistä. Myös viestintäosaamisen kehittäminen on osa markkinaedunvalvontaa. Ruokaketjun tulonjaon epäoikeudenmukaisuuden korjaamiseksi MTK on tehnyt viime vuosina paljon työtä.

Lihamarkkinoiden ongelmien ja lihantuotannon heikon kannattavuuden todettiin heijastuvan välitysvasikoiden kysyntään. Kannattavuuskriisi on ajanut pienet ja keskisuuret kasvattamot pois markkinoilta, koska niiden on ollut velattomina mahdollista lopettaa. Uusia kasvattamoita ei ole syntynyt samaan tahtiin. Pieniäkin kasvattamoja tarvittaisiin tähän tilanteeseen. Lypsykarjainvestointeja on tehty enemmän, mutta niillä tiloilla syntyneille sonnivasikoille ei riitä kysyntää.

Nyt seurauksena on vasikka- ja sianlihantuotannon puolella porsasruuhka, mikä tuo käytännön ongelmia tiloille.

Maatalouspoliittiseen päätöksentekoon liittyen kokousedustajat ilmaisivat huolensa erityisesti tulevan ympäristökorvausjärjestelmän valmistelusta. Onko järjestelmästä tulossa sellainen, ettei se kannusta viljelijöitä sitoutumaan ympäristökorvauksen ehtoihin? Ympäristökorvauksen varojen kohdentaminen Itämeren suojelun nimissä Etelä- ja Länsi-Suomeen nähtiin myös ongelmallisena sisämaasta katsottuna.

Keskustelussa tuotiin esiin myös se, että maatalouden ympäristötoimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnissa tehdään hätäisiä johtopäätöksiä. Yhdyskuntajätevesien aikanaan piläämien vesien puhdistamisessa hyväksytään ympäristön korjaantumisessa olevat viiveet. Miksi

maataloudelta vaaditaan ihmeitä välittömästi ja mihin katoavat Etelä-Suomen väestökeskitymän ravinteet? Alustaja totesi, että ympäristökeskustelussa mennään usein tunnepuoli edellä, faktoja ei haluta kuunnella. Yhteiskunnallinen keskustelu ympäristöasioissa on erittäin haasteellista.

MTK:n järjestöuudistuksen valmistelun todettiin vieneen paljon järjestön resursseja. Siinä mielessä sen epäiltiin vieneen panostuksia myös varsinaisesta edunvalvontatyöstä. Toisaalta todettiin, että järjestöuudistuksella haetaan leveämpiä hartioita edunvalvontaan tulevaisuudessa.

Kokouksen aikana valmisteltiin ja hyväksyttiin kannanotto monialaisten maatilojen sukupolvenvaihdokset turvaamisen puolesta. Kannanotossa kiinnitettiin huomiota siihen, että nykyinen nuorenviljelijän aloitustuki ei mahdollista monialaisten maatilojen sukupolvenvaihdoksia. Yrittäjätulovaatimuksessa otetaan tällä hetkellä huomioon ainoastaan suoraan maataloudesta eli pelto- ja kotieläintaloudesta tulevat tulot. Keski-suomalaisista maataloista noin 40 % harjoittaa muuta yritystoimintaa maatalouden

ohella. Myös metsätulot ovat merkittävä ”haitta” laskettaessa aloittamistuen maatalouden osuutta yrityksen kokonaistuloista. Nykyinen 25 % maatalouden tulovaatimus tilan kokonaistuloista on monilla monialaisilla tiloilla ongelmallinen nuorenviljelijän tukea haettaessa.

Kannanoton lopuksi todettiin, että luopumistuen jatkamismahdollisuus on erinomainen saavutus MTK:lta. Luopumistuen kansallinen rahoitus ja järkevät ehdot on turvattava jatkossa. MTK Keski-Suomen syyskokous esittää, että nuorenviljelijän aloittamistuen ehdot olisivat samansisältöiset luopumistuen kanssa maatilojen elinkeinotoiminnassa.

Syyskokouksessa tehtiin henkilövalintoja. MTK-Keski-Suomi ry:n johtokuntaan seuraavaksi kolmevuotiskaudeksi valittiin uudeksi jäseneksi maidontuottaja Ari Hautsalo Viitasaarelta. Erovuoroisista jäsenistä jatkokaudelle johtokuntaan valittiin Jukka Kauppinen Hankasalmelta ja Kalle Hankamäki Jämsästä. Valtuuskunnan jäseneksi valittiin jatkamaan Tommi Lunttila Äänekoskelta sekä varajäseneksi Tiina Heinonen Luhangasta.

Liiton johtokunnan ja työvaliokunnan kokoukset 2013

3.1.2013

- Järjestäytyminen
- Valiokuntien, työryhmien ja Keski-Suomen maataloustuottajain säätiön hallituksen jäsenien valinta
- Lomahallinnon Karstulan yksikön toimintaan liittyviä asioita
- TARKKA! –hankkeen aloittamiseen liittyvät asiat

22.2.2013

- Maatalouspoliittinen ajankohtaiskatsaus
- Täky+ -hankkeen taloustilanne ja raportointi toiminnasta
- Toimintakertomus vuodelta 2012
- Tilinpäätös vuodelta 2012

- Valiokuntien edustajien täydentäminen
- Yhdistysten kuntoloma-arvonnän tukikäytännön muuttaminen
- Johtokunnan sektorivastaavan katsaus lihantuotannon tilanteeseen
- Uuden jäsenetutarjouksen hyväksyminen

26.3.2013

- Hankeasia
- Lomituskannanotto
- Valtuuskunnan kokouksen asiat
- MTK:n puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus videoyhteydellä
- Johtokunnan sektorivastaavan katsaus maidontuotannon tilanteeseen

29.4.2013

- Kuulumiset valtuuskunnan kokouksesta
- Tulevan syksyn toiminta-aikataulu ja tapahtumia
- Kunniamerkkiesitykset
- Kuntosavotta-osuuskunnan esittely
- Talous- ja henkilöstöasiat
- Johtokunnan sektorivastaavan katsaus aluekehitysvaliokunnan ja tarkastuskomitean kokouksista

10.6.2013

- Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020 –luonnoksen esittely
- Yhdistysten teemavuoden alkuvuoden toiminnan raportointi
- Hankkeen alkuvuoden toiminta ja rahoituspäätös
- Talouskatsaus
- Kiinteistö Oy Maatalo –asia
- POKE:n neuvottelukunnan varajäsenen nimeäminen
- Kuntosavotta osuuskunnan jäsenyyssasia

13.8.2013

- Maatalouspolitiikan ajankohtaiskatsaus
- Viljamarkkinoiden ajankohtaiskatsaus I-S viljavaluokunnasta
- Yhteen veto lomituksen Karstulan paikallisyksikön tilaisuudesta 6.8.
- 4H –piirin Eino Paloveden ja Keskimään rahastojen hallinnointi vuoden 2014 alusta alkaen
- Talouskatsaus
- Johtokunnan sektorivastaavien tehtävien jakaminen
- TY-neuvottelukunnan varajäsenen nimeäminen
- Kespa Oy:n asia

24.9.2013

- Atrian Saarioinen –kauppa
- Järjestöorganisaation uudistamisen tilannekatsaus
- Toimintasuunnitelman painopistealueet 2014, keskustelu
- Luonnos vuoden 2014 budjetista ja yhdistysten jäsenmaksuista
- Keskusliiton valiokuntavalinnat kaudelle 2014–2015
- Keski-Suomen alueellinen maaseutuohjelma 2014–2020 –esittely

- Tiedoksi liiton lausunto nitraattiasetuksen luonnoksesta
- Makumaan yhteisten tilojen myyntiin asettaminen

29.10.2013

- Verotuskatsaus: osuuskuntien osuusmaksun verotuksen ja poistojen muutosesitys
- Raportti liittoyhdistyöpalaverista
- Lausunto esityksestä järjestöorganisaation uudistamisesta
- Vuoden 2014 budjetti
- Henkilöstö- ja hallintoasioita
- Työryhmänimeämiset
- Keskusliiton valiokuntavalinnat
- Uudet tuulet –aloite

5.11.2013

- Jyväskylän Energian esittely
- Liiton toimintasuunnitelma 2014
- Liiton syyskokousasiat ja esityslista
- Valtuuskunnan syyskokouksen asialistan asioiden lähetekeskustelu
- Talousasiat
- Maaseutunuorten teemavuoden suunnitelma
- Työryhmänimeämiset
- Maakunnan yhteistyöryhmän kuulumiset

29.11.2013

- Valtuuskunnan kokouksen ja syyskokouskierroksen kuulumiset
- Liiton syyskokousasiat
- Hallinto- ja talousasiat
- Veropoliittinen katsaus, keskustelu
- MTK-Korpilahti-Muuramen aloite

Jäsen	3.1.	22.2.	26.3.	29.4.	10.6.	13.8.	24.9.	29.10.	5.11.	29.11.	Yht.
Jukka Kauppinen	X	X	X	X	-	X	X	X	X	X	9/10
Kalle Hankamäki	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10/10
Tiina Heinonen	X	X	X	X	X	X	X	X	-	-	8/10
Juhana Jalkanen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10/10
Hannu Kainu	X	-	X	X	-	X	X	X	-	X	7/10
Simo Mäkelä	X	X	X	X	X	-	X	X	X	-	8/10
Tero Lahti	X	X	X	X	-	X	X	-	X	X	8/10
Jarkko Pakkanen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	-	9/10
Irma Toikkanen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10/10
Tommi Lunttila	X	X	X	X	-	-	-	X	-	X	6/10

Taulukko 1: Johtokunnan ja valtuuskunnan jäsenten osallistuminen johtokunnan kokouksiin

Sektorikohtainen edunvalvonta sekä valiokuntien toiminta ja asiat

Maaseutunuoret

Maaseutunuoret ovat valittu painopistealue MTK Keski-Suomen toiminnassa. Liiton ainoa oma valiokunta on Maaseutunuorten valiokunta. Seideoi ja toteuttaa maaseutunuorille suunnattua toimintaa ja nuorten viljelijöiden edunvalvontaa. Valiokunta pitää yhteyttä yhdistysten maaseutunuorten yhdyshenkilöihin sekä kansanedustajien kummitiloihin. Keski- ja Itä-Suomen maaseutunuorten valiokunnat tapaavat säännönmukaisesti.

Keski-Suomen Maaseutunuorten valiokunta piti kertomusvuonna kaksi kokousta. Niissä suunniteltiin maakunnallinen nuorten tapahtuma, joka pidettiin värikuulasota –teemalla 5.4.2013 Jämsän Paintball:ssa. Jälkipelit olivat Kukkaismäen saunalla. Valiokunta on pohtinut nuorille suunnatun järjestökoulutuksen tarpeita. Kertomusvuonna järjestetty vaikuttajavalmennukseen osallistui Tero Lahti ja Piia Kauppinen. Valiokunta on pohtinut tuottajaliittojen maaseutunuortenvaliokuntien yhteistyön muotoja sekä oman maakunnan

alueellisen toiminnan tarpeita. Valiokunta on käsitellyt tulevaan Maaseutunuorten teemavuoteen valmistautumista sekä nimennyt Intohimon vuoden lähettilääksi Tomi Ahosen. Ahonen on ollut valinta-alueen edustaja MTK maaseutunuorten valiokunnassa.

Keskisuomalaisista Maaseutunuoria on ollut mukana edustamassa liittoa kevätparlamentissa Helsingissä ja syysparlamentissa Kokkolassa.

Sosiaali- vero- ja tukipolitiikka

Maatilayrittäjien sosiaaliturvaan ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa tuottajaliiton toiminta keskittyi maatalouslomitukseseen ja Myel-turvan esillä pitämiseen kokonaisvaltaisesti, erityisesti maatalojen omistajanvaihdoistilanteissa.

Lomituksessa kertomusvuoden aikana esiin nousivat erityisesti tiukennukset tilakohtaisten työaikojen mitoituksessa, yhtäaikaaisesti pidettävien lomien velvoitteet ja niihin liittyvät erimielisyydet. Myös sijaisapujen myöntöperusteet keskusteluttivat ja aiheuttivat edelleen ristiiriitoja. Karstulan paikallisyksikön alueella tuottajaliitto järjesti lomatoimen ja viljelijöiden ajankohtaistilaisuuden. Tuottajaliitosta osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan myös lomituksen yhteistoimintaryhmien kokouksiin.

Tuottajaliiton hallinnoimassa TARKKA! –hankkeessa pidettiin esillä maatalojen sukupolvenvaihdostilanteeseen liittyviä näkökulmia ja huomioon otettavia asioita. Toiminnassa pyrittiin

ottamaan huomioon sekä jatkajan että luopujan näkökulma. Tiloilta annettiin tietopuolista tukea sekä ryhmätilaisuuksissa että lukuisissa tilakohtaisissa tapaamisissa. Luopumistukijärjestelmästä tiedottamista ja varhaiseläkejärjestelmän mahdollisuuksia pidettiin aktiivisesti esillä, koska järjestelmä on määräaikainen ja elinkaarensa loppupäässä. Maatilayrittäjien hyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitämistä edistettiin myös hankeyhteistyöllä esimerkiksi JAMK:n hallinnoiman Maja-hankkeen kanssa. Tuottajaliitto osallistui hankkeen ohjausryhmätyöskentelyyn ja huolehti omalta osaltaan hankkeen tapahtumien tiedottamisesta ja osallistujarekrytoinnista.

Verotukseen liittyviä edunvalvontakysymyksiä käsiteltiin pääasiassa Itä-Suomen tuottajaliittojen yhteisessä verovaliokunnassa. Tuottajaliitto on aktiivisesti pitänyt yhteyttä paikallisiin veroviranomaisiin. Verohallinto kutsui 24.1 tuottajaliiton edustajia paikalle kuulemaan ajankohtaisista verotukseen ja verohallinnon rakenteisiin liittyvistä asioista.

Ajankohtaista verotiedotusta viljelijöille tarjottiin tuottajaliiton hallinnoiman TARKKA!-hankkeen rahoittamana yhteensä kymmenellä paikkakunnalla järjestetyssä veroinfotilaisuudessa. Maatilan sukupolvenvaihdon verotukseen liittyvät verokysymykset olivat esillä hankkeen spv-infotilaisuuksissa, joita järjestettiin kuusi kpl kertomusvuoden aikana. Edellä mainittuihin infotilaisuuksiin osallistui yhteensä runsaat 200 henkilöä.

Tukipolitiikan osalta tuottajaliitto seurasi aktiivisesti tulevan EU-ohjelmakauden valmistelua. Ohjelman sisältöön liittyviä lausuntoja annettiin lähinnä Itä-Suomen tuottajaliittojen yhteisten sektorivaliokuntien nimissä. Ajankohtaista tuki-infoa jaettiin tuottajaliiton organisoiman alueellisen EU-avustajaverkoston kouluttamisella, tuottamalla asiantuntijapalveluja viljelijöiden tukihakuinfoihin sekä järjestämällä sähköisen tukihauksen infotilaisuuksia liiton hallinnoiman Tarkka-hankkeen rahoituksella.

Keski- ja Itä-Suomen sosiaalivaliokunta kokoontui kertomusvuoden aikana kaksi kertaa.

Valiokunta otti kantaa mm. luopumistukijärjestelmän jatkamiseen sekä maatalouslomitusten kehittämiseen.

Valiokunta kirjelmöi yhteistyöalueen kansanedustajille maatalouden luopumistukijärjestelmän jatkamisesta ja maatalouslomitusten kehittämisestä. Kannanotossa korostettiin luopumistukijärjestelmän merkitystä maatalouden ja kotimaisen elintarviketuotannon jatkuvuuden turvaajana sekä maatalouselinkeinojen rakennetta kehittävänä tekijänä. Lomitusten muutettiin olevan keskeinen karjatilallisen jaksamiseen vaikuttava tekijä ja siltä pohjalta valiokunta teki lukuisia kehittämis ehdotuksia lomitustajärjestelmään.

Valiokunnan kokoukseskusteluissa ja kannanotoissa tuli esille, että sosiaalipoliittisissa asioissa tyydytään liian helposti esitettyihin säästöihin ja tehtyihin päätöksiin. Viljelijän työssä jaksamiseen ei ole vähään aikaan saatu myönteistä kehitystä. Päinvastoin, muun muassa lomituksesta on leikattu.

Valiokunta totesi, että tiedottaminen ei ole sosiaalipoliittisissa asioissa riittävää ja ongelmia on tullut etenkin lomitusten sisältöjen kohdalla. Viljelijöiden jaksamista auttaisi, jos päätökset olisivat selkeästi tiedossa.

Päivystystä asiakkaalle normaalin työajan ulkopuolella ei ole lomituslaissa, ja päivystys toimii yksiköissä, jos siihen on paikallista tahtoa. Ongelma lisääntyy valiokunnan mielestä, kun yrittäjien on pidettävä vuosilomansa samaan aikaan. Kuka viestii tilanteessa, jos lomittajaa ei tule, ja tilanväki on lomalla yhtäaikaan?

Lomituksen ajankohtaisia edunvalvonta-asioita ovat tilojen palvelusuunnitelmien laatiminen ja samalla lomittajien työajan tehostaminen. Käytännössä tämä johtaa siihen, että lomittajien on oltava jatkuvasti töissä saadakseen siedettävät ansiot osa-aikaisuuden vuoksi.

Lomituksen säästöt ja sijaisapu eri tarkoituksiin vaatii valiokunnan mielestä edelleen selkeyttämistä. Järjestön luottamustoimien hoitoon liittyvä sijaisapu tarvitsee erityisesti pelisääntöjä. Myös järjestön koulutukset ja seminaarit tulisi palauttaa sijaisavun piiriin. Lomituksessa maatalousyrittäjän vuosilomaan saa sisältyä lain mukaan vain kolme pyhäpäivää ja se on liian vähän.

Valiokunta kävi paljon keskustelua lomituspalvelulainmuutoksen vaikutuksista. Muuttunut lainsäädäntö tiukentaa paikallisten yksiköiden toimintaa ja antaa Melalle aiempaa isomman mahdollisuuden puuttua asioihin. Lainsäädännön tiukennukset ja säästöt tekevät takapakkia lomituspalvelulle. Lainsäädännön mukaiset lomitukset on jatkossakin tuotettava.

Valiokunta vaati, että järjestön on paneuduttava lomituksen kehittämiseen yhdistysten vuonna. Viljelijöiden työhyvinvointi tulee ottaa asialistalle myös kuntien kanssa käytävissä keskusteluissa. Kuntien tuki lomituksen paikallisyksiköille on ensiarvoisen tärkeää. Myös lomitusrengastoimintaa tulee kehittää sekä kehittää lomitusyrittäjyyttä. Tulisi nostaa esille ”Hyvät käytännöt lomituksessa”.

Maatalousyrittäjän sosiaaliturvan edunvalvonta tarvitsee terävöittämistä ja heikennyksille on saatava pysähdys. Perusteluina mm.:

- tilakoon ja vaatimustason kasvu
- yleinen kehitys ja siinä mukana pysyminen (vuosilomapäivien lisääminen)
- eläinten hoito ja eläinten hyvinvointi vaatii yrittäjältä ympärivuotista ja vuorokautista huolenpitoa sekä sitoutumista
- kotieläinyrittäjien joukko on vähentynyt jatkuvasti.

Valiokunta vaati, että lomituksen palvelujen kehittämistä varten tulisi tehdä työryhmä. Edelleen valiokunta vaati, että Järjestön tulee tehdä työtä vuosilomapäivien lisäämiseksi. Nykyinen 26 vuosilomapäivää on ollut voimassa jo neljättä vuotta. Työn sitovuus on lisääntynyt tilakohtaisen karjataloustyön lisääntyneenä. Vuosilomapäivät eivät ole kehittyneet samaa tahtia kuin on esim. yrityskoon kasvu ja alan sitovuus.

Itä-Suomen verovaliokunta kiinnitti toukokuussa tehdyssä kannanotossaan huomiota siihen, että Suomen hallitusohjelman lupaukset vihreän kasvun toteuttamisesta eivät ole toteutuneet. Hallitus oli jo ennen ohjelman puolivälitarkastelua nostanut maa- ja metsätalouden kustannuksia ja veroja mm. korottamalla maatalouden energiaveroa, kiristänyt pääomatulo-

jen verotusta, leikannut maatalouden tukia ja sosiaaliturvaa. Vihreiden elinkeinojen kilpailukykyä heikentävä tahti jatkui tarkastelussa. Hallituksen päätös keventää yhteisöverokantaa ja samalla kiristää suhteellisesti muiden kuin osakeyhtiömuodossa toimivien liikkeen- ja ammattinharjoittajien ja maatalousyrittäjien verotusta.

Valiokunta muistutti, että Suomen oman elintarviketuotannon kilpailukykyä ei tule tuhota huonoilla veroratkaisuilla. Ala on voimakkaassa rakennekehitysvaiheessa ja tarvitsee investointeja. Maatilayritysten rahoituksen turvaaminen vaatii korjausta myös verotuksessa. Maatilojen kohtuuttomiksi nousseet kiinteistöverot on saatava huojennettua. Maatalouden tuotantorakennuksissa on iso pääoma-arvo, mutta huono tuottoarvo. Maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveron laskentaa tulee muuttaa niin, että tuotantorakennuksen menojäännöksestä tulee voida vähentää niihin kohdistuvat velat. Raskaalla velkakuormalla investointien tilojen rahoitusasema on usein heikko ja verotus kireää, johtuen negatiivisesta nettovarallisuudesta. Valiokunta totesi, että hyvillä veroratkaisuilla saamme kasvua ja työllisyyttä aikaiseksi, vihreät elinkeinot tarjoavat kestävän kasvun mahdollisuuden.

Lokakuussa pitämässään kokouksessa valiokunta otti kantaa Valtionvarainministeriön esitykseen tuottajaosuuskuntien ja niiden jäsenten verotuksen kiristämisestä. Valiokunta muistutti, että toteutuessaan se lisäisi epäoikeudenmukaisuutta ja lisäisi epäoikeudenmukaisuutta eri yritysmuotojen välillä. Itä-Suomen MTK - Liittojen verovaliokunta tyrmäsi valtionvarainministeriön esityksen monin perusteluin.

Itä-Suomen MTK liittojen verovaliokunta otti joulukuun kokouksessaan edelleen kantaa hallitusohjelman vastaisiin toimiin, joille heikennetään vihreän kasvun mahdollisuuksia. Valiokunta muistutti, että kasvu tyrehdytetään leikkauksilla ja verojen kiristämällä. Kannanotossa muistettiin mm. mitä energiaveron palautuksen pienentäminen tai jopa palautusjärjestelmästä kokonaan luopuminen merkitsee maatalouden energiaverorasitukselle.

Valiokunta muistutti myös, että bioenergian kilpailukyvyn parantaminen vaatii, että turpeen ja puuenergian verotus pidetään kilpailukykyisenä. Pienvoimaloille, kuten maatilojen biolaitoksille on saatava kilpailukykyinen syöttötariffi voimaan. On Suomelle häpeä, että kivihiilen poltto maassa lisääntyy ja omien energiavarojen hyödyntäminen jää puolitiehen.

Valiokunta totesi, että hallitus alentaa yritysten yhteisöveroa, mutta on kiristänyt henkilöyhtiöiden, yksityisten elinkeinonharjoittajien, maatilojen ja metsätilojen verotusta mm. pääomatulon verotukseen kohdistuneilla. Valiokunta esitti edelleen keinoja, joilla saataisiin kannustettua investointeja.

Liha

Itä-Suomen MTK-liittojen lihavaliokunta kokoontui kertomusvuoden aikana kaksi kertaa. Valiokunta käsitteli kokouksissaan mm. tuotannon kannattavuuskysymyksiä, lihantuotannon omavaraisuutta, maatalouden tukijärjestelmän uudistamista lihantuotannon näkökulmasta sekä kotimaisen lihantuottajan heikkoa asemaa suhteessa päivittäistavarakauppaan.

Maaliskuussa valiokunta otti kantaa maatalouden tukijärjestelmän uudistamiseen ja teki siihen omat kehittämis ehdotuksensa. Kannanotossa kiinnitettiin huomiota CAP-uudistukseen, kansallisiin tukijärjestelmiin, ympäristökorvauksen ehtoihin, kaikkien viljelyssä olevien peltöjen saamiseksi tukikelpoiseksi ja tukien kohdentamiseen oikeudenmukaisesti niin, että lihantuottaminen on mahdollista koko Suomessa.

Toukokuussa jättämässään kannanotossa valiokunta muistutti, että lihantuotannon kannattavuusongelmat jatkuvat. Kannattamattoman tuotannon alasajo on alkanut ja näyttää vain kiihtyvän. Ongelmaa ei helpota se, että yksi Suomen suurimmista liha-alan toimijoista laski sianlihan tuottajahintaa. Hinnanlasku sattui tuottajien kannalta pahimpaan mahdolliseen aikaan. Tämä on osoitus siitä, että tuottajien asema lihaketjussa on heikko. Itä-Suomen MTK -liittojen lihavalioikunta ei hyväksy tuottajahinnan alentamista.

Lihantuottajat ovat esittäneet jo usean vuoden ajan toimenpiteitä, jotka toteuttamalla liha-alan kannattavuuskriisi voitaisiin korjata. Itä-Suomen MTK -liittojen lihavalioikunta pitää erittäin tärkeänä, että tuottajien asemaa korjataan mahdollisimman nopeasti. Tähän tarvitaan monia lainsäädännöllisiä toimia ja koko ketjun yhteistyötä. Tarvitaan oikeudenmukaisempia tuotantosopimuksia ja oikeudenmukaisempaa tulonjakoa. Tarvitaan konkreettisia työkaluja tuottajien neuvotteluvoiman turvaamiseksi. Valiokunta nosti esiin monia tällä tiellä olevia esteitä ja esitti näiden asioiden kehittämiseksi käytännöllisiä keinoja.

Joulukuun kokouksessa valiokunta linjasi toimintaansa siten, että valiokunta lähtee edistämään tiedotusta vuoden 2014 alussa liha-alan tilanteesta. Viestintää tehdään yhteistyössä lihatalojen, MTK:n ja muiden liha-alan toimijoiden kanssa. Valiokunta uudistaa MTK:lle tekemänsä esityksen tuotantosopimusneuvottelujen käynnistämisestä lihatalojen kanssa. Valiokunta osallistuu tukiasioiden valmisteluun liittyvään vaikuttamiseen lähestymällä oman alueen MTK:n johtokunnan jäseniä ja valtuuskunnan jäseniä. Myös oman alueen kansaedustajiin ollaan yhteydessä.

Maito

Maakunnan maidontuotannon aleneva tuotantomäärä herätti vuoden aikana paljon keskustelua, vaikka lypsykarjatalouteen tehtiinkin kertomusvuoden aikana kohtuullisen hyvin investointeja. Tuottajaliitto oli mukana alueellisen maaseutuohjelman valmistelussa. Maaseutuohjelmaluonnokseen nähtiin tärkeäksi sisällyttää yhdeksi painopistealueeksi nimenomaan maatalousyrittäminen. Konkreettiseksi tavoitteeksi asetettiin maakunnassa vuosittain tuotettavan maitomäärän nostaminen 115 miljoonaan litraan, mikä tarkoittaa noin 7 miljoonan litran lisäystä nykytilanteeseen verrattuna. Maidontuotannon kehittäminen nähtiin tärkeäksi myös maakuntaliiton valmisteleman Keski-Suomen strategian valmistelussa.

Itä-Suomen tuottajaliittojen maitovalioikunta kokoontui kertomusvuoden aikana kolme kertaa. Valiokunta kiinnitti huomiota mm. maidon litrakohtaisen tuen riittävän tason säilyttämiseen ja vetosi etenkin maidon pohjoisen tuen puolesta. Valiokunta otti kantaa maitokiintiöjärjestelmän lopettamispäätökseen, maatalouslomituksen epäkohtiin sekä valmistelussa olleen ympäristökorvausjärjestelmän kohdentamissuunnitelmiin ja maitotilojen mahdollisuuksiin sitoutua suunnitteilla oleviin ympäristökorvauksen ehtoihin.

Valiokunta huomautti, että Euroopan unionissa saavutetun CAP -tukiratkaisun aiheuttamat lisäkustannukset ja tukien aleneminen korostavat entisestään kansallisten tukien merkitystä. Itä-Suomen maitovaliokunta pitää välttämättömänä, että maidontuotannon kansalliset 141 - ja 142 -tuet maksetaan litrakohtaisina koko maassa. Tällä tavoin tuki on sekä motivoivaa että tasapuolista eikä vaaranna niiden tulevaisuutta. Tämä tarkoittaa 141 -tuen korottamista ja 142 -tuen maksamista täysimääräisenä. Suomen hallituksen tulee myös varata valtion budjettiin riittävät määrärahat suomalaisen maidon- ja koko maataloustuotannon turvaamiseksi. Tukien maksun tulee säilyä kuukausittaisena, jotta tilojen maksuvalmiutta ei heikennetä eikä aiheuteta tiloille ylimääräisiä rahoituskuluja vieraan pääoman tarpeen kautta.

Valiokunta muistutti myös, että pohjoisen tuen ehtoihin kuuluu tuotantomääräkohtaiset sekä euomääräiset rajoitteet. Tuen maksaminen litrakohtaisena yhdessä tuotannonohjausjärjestelmien kanssa turvaa näiden rajoitteiden täyttymisen ja sitä kautta tuen jatkumisen. Sama koskee Etelä-Suomen 141 -tukea. Maitokenttä on valtakunnallisesti luonut selkeän ja yhtenäisen näkemyksen kansallisten tukien jatkon osalta.

Joulukuussa pidetyssä kokouksessaan valiokunta käsitteli maidon pohjoisen tuen neuvottelujen sekä lomituksen tilannetta. Itä-Suomen maitovaliokunta pitää välttämättömänä, että maidontuotannolle maksettava pohjoinen tuki maksetaan jatkossakin litrakohtaisena. Valiokunta muistutti kannanotossaan uudelleen kiintiöjärjestelmän lopettamisen muodostamasta uhkasta maitomarkkinoiden tasapainoon ja pohjoista tuotantosidonnaista tukijärjestelmää kohtaan. Maitokiintiöihin liittyy myös tilojen varallisuus- ja verotusnäkökulmat.

Valiokunta kertasi, että tuotantoon sidottu tuki on sekä motivoivaa että tasapuolista eikä sen tulevaisuutta saa vaarantaa. Itä-Suomessa maidontuotanto on erittäin suuressa roolissa koko maaseudun näkökulmasta, koska alue sopii erityisen hyvin nurmirehun tuotantoon perustuvaan nautakarjatalouteen. Valiokunta kiirehtikin tukijärjestelmään kohdistuvaa päätöksentekoa, jotta tilatasolla voidaan tehdä päätöksiä tulevaisuuden suhteen.

Maatalouslomituksen osalta Itä-Suomen maitovaliokunta vaatii, että lomituksen työajan mitoituksissa palataan tilatason todellista työmäärää vastaavaksi. Lomitukselle asetetut säästövelvoitteet ovat johtaneet tilanteeseen, jossa lomituspalvelut vaarantuvat ja niiden rahoituspohja on murentumassa. Lomituksen paikallisyksiköille annetut säästövelvoitteet tälle vuodelle on johtanut siihen, että säästö tulee olemaan merkittävästi tavoiteltua suurempi. Vaarana on, että tavoitteen ylittävät säästöt vaikuttavat myös tulevaan rahoitukseen.

Vilja

MTK Etelä-Savon, MTK Keski-Suomen, MTK Pohjois-Karjalan ja MTK Pohjois-Savon **yhteinen viljavalio** kokoontui kertomusvuoden aikana yhteen kokoukseen Koneagria -näyttelyn yhteydessä

Viljavalio otti kantaa mm. kasvinviljelytilojen asemaan tulevan ohjelmakauden maatalouspolitiikan valmistelun osalta. Lisäksi valiokunta teki aktiivista markkinaseurantaa ja huomioi EU-ohjauksen vaikutukset kasvintuotantoon esimerkiksi neonikotinoidikysymyksessä.

Valiokunta halusi korostaa tulevan ohjelmakauden valmistelussa, että kasvinviljelysektorin kokonaistukia ei saa leikata jonkun toisen tuotannonalan lisärahoituksen, kuten esimerkiksi eläinten hyvinvointituen korotuksen, perusteella. Myös kasvinviljelysektori tarvitsee tuotantoon sidottuja tukia vuonna 2015 toimeenpantavalla ohjelmakaudella.

Kasvinviljelysektorille ympäristökorvauksella on suhteessa selvästi suurempi taloudellinen merkitys kuin kotieläintuotannolle. Tästä johtuen ympäristökorvauksen toimenpiteiden korvaustaso ja sopivuus pitkäjänteiseen kasvinviljelyyn on ensiarvoisen tärkeää. Valiokunnan mielestä ympäristökorvausohjelman luonnoksessa olevat fosforilannoitustasot ovat riittämättömät peltojen pidemmän aikavälin viljelykunnan säilyttämisen kannalta.

Markkinatilanteen osalta valiokunta totesi, että kansainväliset ennusteet maailman viljasadosta pitivät vuonna 2013 hyvin paikkansa. Markkinatasapainon kannalta hyvä sato johtaa loppuvarastojen kasvuun, mutta varastotaso on silti edelleen alhainen. Tästä syystä viljojen hinnat tullevat edelleen reagoimaan hyvin herkästi mm. tulevan kauden satoennusteiden vaihteluihin. Suomen osalta viljakauppa seisoi sykyllä 2013 lähes täysin hintojen voimakkaan laskun takia. Edellistalvena tehtiin myös poikkeuksellisen vähän kiinteähintaisia viljasopimuksia, joten niistäkään ei ole apua viljan liikkeelle saamisessa. Kokonaissato ylittää selvästi Suomen oman kulutuksen, joten vientitarve on tulevalle talvelle aiempia vuosia suurempi. Tulevaisuuden kannalta on keskeistä, miten eri kasvilajien välistä markkinatilannetta saisi nykyistä tasapainoisemmaksi. Rukiin, valkuaiskasvien ja öljykasvien viljelyaloja pitäisi saada nykyistä suuremmaksi.

Keskustelussa todettiin markkinatasapainon löytäminen varsin yksinkertaiseksi asiaksi, mutta viestin vieminen asiasta viljelijöille on suuri haaste. Tilojen välisen viljakaupan edistäminen nähtiin edelleen tärkeäksi, mutta käytännön kokemukset siitä eivät aina ole rohkaisevia. Kesällä lanseeratun viljapassin todettiin soveltuvan myös tilojen väliseen viljakauppaan. Keskustelussa nousivat esille myös viljan vientiin liittyen laivarahtien ja laivojen saatavuuden tilanne, maailman viljavarastojen tason kestävyys nykytasolla sekä Venäjän viljatase.

Tukes kielsi neonikotinoidia sisältävien peittausaineiden käytön. Tämän päätöksen jälkeen on nyt mahdollista hakea poikkeuslupaa ensi kevääälle käyttää jo valmiiksi peitatut siemenet pois varastosta. Ellei poikkeuslupaa myönnetä, niin siemenet joudutaan hävittämään. Lopuksi todettiin, että viljavaluokuntien yhteiskokous pidetään Helsingissä 25.10.

Luonnonmukainen tuotanto

Keski- ja Itä-Suomen tuottajaliittojen yhteinen **luomuvaliokunta** kokoontui kertomusvuoden aikana kaksi kertaa. Valiokunta peräänkuulutti oikeudenmukaisia markkinoita suomalaiselle luomutuotannolle, otti kantaa mm. nitraattiasetuksen uuteen luonnokseen ja vaati tukielvottomien luomupeltojen tukijonon purkamista.

Valiokunta muistutti, että kuluttaja arvostaa kotimaista luomua, sillä se on tutkittua, tarkastettua, luotettavaa ja on jäljitettävissä tilatasolle saakka. Luomutuotteita myydään kuitenkin kaupassa tavanomaisina tuotteina, mikä näkyy luomun pienenä markkinaosuutena. Tuonti-

luomu syrjäyttää Suomen omaa luomutuotantoa. Hallituksen on otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla hallituksen omat ja Suomi -brändin asettamat luomutuotannon kehittämistavoitteet voidaan toteuttaa.

Valiokunnan mielestä luotettavaa omavalvontaa on kehitettävä luomurekisteriä hyödyntämällä. Tarkastusviranomaisella on käytössä viljelijän luomukirjanpito rekisterin kautta ja tilatarkastusta voidaan ohjata tarpeen mukaan. Toimenpiteellä kevennetään hallintoa ja lisätään kustannustehokkuutta, toteaa luomuvaliokunta.

Itä-Suomen luomuvaliokunta antoi lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta. Valiokunnan mielestä asetusluonnos vaikeuttaa monilta osin maataloutemme mahdollisuuksiin pärjätä kiristyneessä kilpailussa muiden maiden maatalouksien kanssa. Valiokunta vaati lausunnossaan mm. kustannus-/hyötylaskelmia asetusluonnoksen kustannusvaikutuksista eri tuotantosuunnille ja tuotantotavoille. Kritiikin kohteena oli myös hallinnollisen taakan lisääntyminen sekä lannan ja ylipäänsä lannoitukseen liittyvien perusteettomien rajoitteiden ja kieltojen lisääntyminen.

Valiokunta otti kantaa myös tukikelvottomien luomupeltojen tukijonon purkamisesta. Maatalouden ympäristötuen ja luonnonhaittakorvauksessa useilla tiloilla ongelmana ovat tukikelvottomat peltoalat. Kyseisillä tukikelvottomilla lohkoilla on kuitenkin noudattava ympäristötuen ehtoja, jos tila on sitoutunut ympäristötukeen. Samoin luomutuotannossa on noudatettava tarkasti annettuja viljelyvaatimuksia myös niillä luomupelloilla, jotka ovat tukien ulkopuolella.

Valtion ja tuottajajärjestöjen vuonna 2004 tehdyn sopimuksen mukaan jonotuslistalla olevat pellot luvattiin tukikelpoisiksi viimeistään vuonna 2006. Tukijonoja ei ole purettu lupauksista huolimatta. Uusi ohjelmakausi avaa uuden mahdollisuuden ottaa mukaan tukien ulkopuolella olevat pellot tukien piiriin.

Itä-Suomen MTK -liittojen luomuvaliokunta esittää MTK:lle, että se ryhtyy toimenpiteisiin, joilla tukijonot voidaan purkaa vuoden 2015 tukihaussa. Valiokunta esittää, että 2015 tukihaussa otetaan kaikki pellot tukien piiriin raivausajankohdasta riippumatta ja lyödään peltopinta-alat kiinni ohjelmakaudeksi. Toisena vaihtoehtona valiokunta esittää, että nyt tukijonossa eli tukien ulkopuolella olevista pelloista luomuviljelyssä olevat pellot käsiteltäisiin omana ryhmänään, jolle tukijonon purkaminen ensisijaisesti kohdennetaan. Luonnonmukaisesti viljellystä peltoalasta on luonnonhaittakorvauksen ja ympäristötuen ulkopuolella arvioiden noin 22 305 hehtaaria.

Itä-Suomen MTK -liittojen luomuvaliokunta perustelee esitystään erityisesti luomukotieläintuotannon tarvitsemalla suuremmalla peltoalatarpeella sekä sillä että luomutuotannossa tuella on suurempi ja ratkaisevampi merkitys tilakohtaiselle tuotannon kannattavuudelle tavanomaiseen viljelyyn verrattaessa.

Kuluttajatyö

Tuottajaliiton suora rooli kuluttajatyössä oli vuonna 2013 edellisvuotta vähäisempi. Liitto ei järjestänyt kertomusvuoden aikana omia kuluttajille suunnattuja tapahtumia tai tempauksia. Kuntapäätäjille paikallisen ruoantuotannon ja laajemmin maatilayrittäjyyden taloudellisen ja työllistävän merkityksen puolesta kampanjoitiin kunnissa viemällä päätäjille näihin toimialoihin liittyvää kuntakohtaista tilastofaktaa ja lisäksi syventävillä keskusteluilla muutaman kunnan hallituksen kanssa. Keskisuomalaisen maa- ja metsätalouden merkitys nostettiin esille myös Keski-Suomen maaseutugaalajuhlan kautta.

Liiton alueen tuottajayhdistykset järjestivät vuoden mittaan yksittäisiä kuluttajatapahtumia. Näihin tapahtumiin toimitettiin oheismateriaalia, autettiin tarvittaessa järjestelyissä ja liiton toimihenkilöitä oli muutamissa tapahtumissa MTK:n edustajana paikalla. Itä-Suomen tuottajaliittojen yhteinen kuluttajatyöryhmä ei kokoontunut kertomusvuoden aikana.

Kuluttajasuhteisiin liittyviin toimintoihin osallistuttiin maakunnallisella tasolla enemmän sidosryhmäkumppanin roolissa. Toukokuussa tuottajaliitto oli mukana järjestämässä pääasias-
sa Valion organisoimaa lehmien laitumellelasku -tapahtumaa, joka kokosi äänekoskelaiselle maitotilalle noin 300 vierailijaa. Liitto osallistui myös mm. syyskuussa Jyväskylässä pidettyyn Maaseutu kaupungissa –tapahtumaan tuomalla oman esittelyosaston kautta näkyviin ruoan alkuperämerkintöjä ja kuluttajan valintojen merkitystä suomalaisen ruoantuotannon tulevaisuudelle.

Suomalaisen ruoantuotannon ja lähiruoan tunnettavuutta ja välillisesti menekkiä edistettiin osallistumalla aktiivisesti maakunnallisen Proruoka-kulttuurihankkeen toimintaan, esimerkiksi sen tuottaman Keski-Suomen elintarvikestrategian valmistelun kautta. Liitto oli mukana myös kampanjoimassa aitojamakuja.fi -palvelua sekä lähiruokatuotteita hakeville kuluttajille että palvelun kautta näkyvyyttä hakeville tuottajille. Aitoja makuja –palvelu auttaa löytämään paikalliset elintarvikeyritykset eri puolilla Suomea.

Maa- ja ympäristöpolitiikka

Vuonna 2013 keskeisiä maakunnallisia edunvalvontakohteita olivat Keski-Suomen vesienhoitosuunnitelman toteuttaminen sekä 2. vesienhoitokauden tavoitteiden ja toimenpiteiden suunnittelu Keski-Suomessa, 4. vaihemaakuntakaavan valmistelu, alueellisen maaseutuohjelman ja Keski-Suomen strategian valmistelu. Kertomusvuoden aikana esillä olivat myös lukuisat yksittäisten maanomistajien oikeuksia tai toimintaedellytyksiä rajoittavat ja ohjaavat maankäytölliset ja ympäristön-/luonnonsuojelun kysymykset. Tällaisia ovat esimerkiksi joh-toalueiden korvauksiin ja lunastuksiin liittyvät asiat, tuulivoimapuistojen aluevaraukset, maankäyttösopimukset, suurpetoasiat, Metso-ohjelma.

Ympäristöasioiden hallinnan ja yhteistyön kehittämiseen tuottajaliitto osallistui näkyvimmin hanketyön kautta. Liiton hallinnoima Tarkka-hanke järjesti yhteensä kahdeksan pellonpien-
nar- ja ympäristöinfotapahtumaa sekä 23 yrityskohtaista ympäristökatselmusta. Täsmävilje-
lyyn kannustettiin hankkeen järjestämissä viljamarkkinapäivässä sekä uuden lennökkikuvaus-
tekniikan kokeilu- ja esittelypäivissä. Liitto teki yhteistyötä myös maakunnan muiden maata-
louden ympäristöhankkeiden kanssa. Näistä keskeisimmät olivat Proagria Keski-Suomen
luomutuotannon kehittämistä painottava Kasvi-idea –hanke sekä maatalouden vesiensuoje-

luun keskittynyt JAMK:n Maisa-hanke. Liitolla oli edustus näiden hankkeiden ohjausryhmässä.

Kuntatason asioista esillä olivat yleiskaavojen eräät kaavamerkinnot ja aluevaraukset esimerkiksi Jyväskylässä, Keuruulla ja Pihtiputaalla. Äänekoskella ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa tarvittiin maanomistajien ja maaseutuyrittäjien edunvalvontaa. Valtakunnan tason ohjelma- ja säädösvalmisteluun liittyen tuottajaliitto antoi lausunnon uuden nitraattiasetuksen luonnoksesta sekä Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman luonnoksesta keskittyen siinä erityisesti uuden ympäristökorvauksen valmistelun sisältökysymyksiin.

Keski- ja Itä-Suomen tuottajaliittojen yhteinen **maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta** koontui kerran kertomusvuoden aikana. Valiokunnassa käsiteltiin laajasti maa- ja ympäristöpolitiikan edunvalvontaan liittyviä kysymyksiä. Aiheina olivat mm. maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarviointi, soidensuojelun täydennysohjelma, Metso-ohjelma, johtoalueiden linjakorvaukset ja –sopimukset, vesiensuojeluasiat, ilmastopolitiikkaa, ympäristönsuojelulain uudistaminen, jokamiehen oikeudet.

Yhteistyöalueen tuottajayhdistysten ympäristöasiamiehille järjestettiin lokakuussa koulutuspäivä Varkaudessa. Koulutuspäivässä käsiteltiin laaja-alaisesti maa- ja ympäristöpolitiikan edunvalvontasektorille kuuluvia asioita: alempiasteisten teiden kunnossapito, maatalouden ympäristökorvausohjelma, ympäristönsuojelulain uudistus, maankäyttökorvaus- ja –lunastusasiat, Maankäyttö- ja rakennuslain toimivuusarviointi, kaavoituksen kysymykset, ympäristöluvut, vesiensuojelu. Lisäksi pohdittiin ympäristöasiamiesten tarkoitusta, tehtävien painopisteitä ja toimintamallia.

Maaseutupolitiikka ja yrittäjyys

MTK-Keski-Suomi on ollut kertomusvuonna mukana Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Proagria Keski-Suomen maaseutuyrittäjyyttä edistävässä, pääasiassa lähiruoan menekkiä ja keski-suomalaisista ruokakulttuuria edistävässä hankkeissa. Maaseutuyritysten toimintaedellytyksiin vaikutettiin kertomusvuonna mm. Laajakaista kaikille –ohjausryhmätyöskentelyssä, 4. vaihemaakuntakaavan valmistelun aikana ja tukemalla paikallisia MTK-yhdistyksiä kuntien yleiskaavoituksen ja ympäristönsuojelumääräysten valmisteluprosessien aikana. Keski-Suomen maakunnallisen strategian ja alueellisen maaseutuohjelman valmisteluun osallistuttiin maakunnan yhteistyöryhmässä ja sen alaisessa maaseutujaostossa.

Itä-Suomen maaseutuyrittäjävaliokunta käsitteli MTK:n valmisteilla olevaa maaseutuyrittäjyysstrategiaa. MTK:n toimintakentällä on paljon, mitä muut eivät hoida tai ei ole kiinnostuneita. Maatalousyrittäjille on parempi, että ympärillä on elinvoimainen maaseutu ja muita yrittäjiä. MTK:lla on paras asiantuntemus maaseutuyrittäjyydestä ja jäsenet ovat yrittäjiä.

Valiokunnan esille nostamia asioita:

- Kokonaisvaltainen jäsenkäsitys on perusteltu MTK:n yrittäjyysstrategiassa. MTK rooli yrittäjäjärjestönä on tärkeä, strategian lähestymistapa asiaan on oikea.

- Strategiaesitys on raikas tuulahdus. Kuinka etenee ja käytetäänkö sen mahdollisuus jäsenistön yhdistämiseksi. Viestinnästä hyvä lähteä liikkeelle, strategiassa on hyvä toimiva tavoite; yhtenäinen jäsenistö.
- Kaikki MTK:n jäsenet ovat yrittäjiä, se yhdistää kaikkia kolmea jäsenryhmää. Yhdistäviä asioita löytyy ainakin vero- ja sosiaalipolitiikasta, maa ja ympäristöasioista jne.
- Maaseudun myllerrys voi tuoda, että MTK jää maatalouspolitiikan pauloihin ja käperyy maatalousjärjestöksi.
- Kentänkin resursointi on tärkeä, yhdistysten maaseutuyrittäjävastaavien asema suhteessa edunvalvontaan? Mitä MTK:lta saa? Metsäpuolen muutoksista huolimatta jää yksityismetsätalouden edunvalvonta MTK:n vastuulle.
- Maaseutuyrittäjät ovat voimavara, jossa tekemistä. Jäsenyytyväisyys on hyvällä tasolla kyselyn mukaan. Aika muuttuu ja maaseudun elinvoimaisuus.
- Etsikkoaika on nyt jäsenpohjan suhteen. Mikä on tulevaisuuden päätoimisten (kotieläintilojen) määrä? Se ei ole kestävä pohja järjestölle. Mietittävä miten maaseutuyrittäjä kohdataan. Tarvitseeko tulevaisuuden maaseudun yrittäjä MTK:a?
- Yrittäjyys on tulevaisuuden tie. Meillä on nyt jäsenistö, irtautuneetkin voidaan saada takaisin. Koko jäsenistö on saatava mukaan jäsenmaksuihin.
- Pitää olla reitti viedä yrittäjyysasioita eteenpäin. Valiokuntalaitos on tiedonviejä kumpaankin suuntaan. Näkyvyys ja viestintä ovat tärkeitä.
- Edunvalvonnan onnistumisia on saatava näkyviin. Muutoksia on tulossa mm. metsäpuolelle, yhteiseen hiileen puhaltamista tarvitaan.

C-alueen liittojen yhteistyö v. 2013

Vuonna 2013 pohjoisen tukialueen eli C-alueen tuottajaliitot pitivät kaksi yhteistä kokousta. C-liittojen puheenjohtajana toimi MTK Pohjois-Karjalan puheenjohtaja Jouni Mäkisalo ja sihteerinä MTK Etelä-Pohjanmaan toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi.

C-liittojen ensimmäinen kokous pidettiin Kempeleessä 16.4.2013. Kokouksessa pääasioina olivat MTK:n valtuuskunnan puheenjohtajan paikan täyttäminen ja MTK:n organisaatiouudistus (metsäjäsenyys). Valtuuskunnan puheenjohtajan valintaan liittyen kokouksessa käytiin perusteellinen keskustelu paikan täyttämisestä, valtuuskunnan roolista järjestössä ja kyseisen tehtävän vaativuudesta. Liitot tekivät kokouksessa myös esityksiä tehtävään valittavista henkilöistä ja ehdolle nousseet henkilöt käyttivät kokouksessa myös omat esittelypuheen-
vuoronsa. MTK:n organisaatiouudistukseen liittyen kokouksessa käsiteltiin MTK:n johtokunnan tekemää esitystä organisaatiouudistuksesta sekä käsiteltiin tuottajaliitoissa valmisteltuja korjausehdotuksia valtuuskunnan käsittelyä varten. Lisäksi kokouksessa käytiin keskustelua ajankohtaisesta maatalouspoliittisesta tilanteesta. C-liitot pitivät tärkeänä, että tukimuutosten arvioimiseksi ja päätöksenteon tueksi järjestössä tarvittaisiin ehdottomasti tilamallilaskelmia ja vaikutusarvioita.

Toinen C-liittojen kokous pidettiin ennen syksyn valtuuskuntaa 13.11.2013 Helsingissä. Marraskuun kokouksessa käsiteltiin MTK:n syksyn valtuuskunnan luottamushenkilövalintoja, MTK:n organisaatiouudistusta ja ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä. Kokouksessa ajankohtaisista kysymyksistä alusti MTK:n johtokunnan jäsen Eero Isomaa. Ajankohtaisista edun-

valvontakysymyksistä kokouksessa käsiteltiin erityisesti mm. 141-tuen valmistelutilannetta, EU-maatalouspolitiikan uudistuksen tilannetta ja maidon pohjoisen tuen kysymystä.

Liiton valiokunnat, liittojen yhteiset valiokunnat ja työryhmät kokoontuivat v. 2013 seuraavasti:	
22.1.	Itä-Suomen MTK liittojen sosiaaliv valiokunta
23.1.	Itä-Suomen liittojen maaseutuyrittäjäv valiokunta
24.1.	Itä-Suomen maaseutunuorten valiokuntien yhteiskokous
24.1.	K-S Maaseutunuorten valiokunta
25.1.	Itä-Suomen liittojen ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta
18.2.	Itä-Suomen MTK liittojen järjestöryhmä
21.2.	MTK liittojen pj. ja tj. kokous
22.1.	Itä-Suomen MTK liittojen sosiaaliv valiokunta
1.3.	Itä-Suomen liittojen luomuv valiokunta
13.3.	Itä-Suomen MTK liittojen lihav valiokunta
16.4.	C- tuotantoalueen MTK liittojen pj. tj. kokous
23.4.	MTK Liittojen pj. tj. kokous
2.5.	Itä- Suomen MTK liittojen verov valiokunta
6.5.	Liittojen sosiaaliv astaavien /Mela:n yhteyshenkilöiden kokous
8.5.	Itä-Suomen MTK liittojen järjestöryhmä
17.6.	MTK Liittojen puheenjohtajakokous
2.7.	Itä-Suomen MTK liittojen maitov valiokunta
5.10.	Työvaliokunta
10.10.	Itä-Suomen MTK liittojen viljav valiokunta
22.10.	K-S Maaseutunuorten valiokunta
25.11.	MTK liittojen pj. tj. kokous
29.11.	Itä-Suomen liittojen verov valiokunta
5.12.	Itä-Suomen maitov valiokunta
12.12.	Itä-Suomen luomuv valiokunta
13.12.	Itä-Suomen MTK liittojen lihav valiokunta
18.12.	Itä-Suomen liittojen järjestötyöryhmä

Taulukko 2. valiokuntien toiminta vuonna 2013

Järjestötyön ja toimialavastaavien koulutus

Järjestötyön peruskoulutuksen sekä yhdistysten toimialavastaavien koulutukset on koordinoitu Keski- ja Itä-Suomen yhteistyöalueen neljän tuottajaliiton kesken järjestötyöryhmässä, joka kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Kukin alueen liitoista vastaa vuosittain tiettyjen peruskoulutuspakettiin kuuluvien kurssien järjestämisestä. Koulutukset on tilattu MTK:n järjestökoulutusryhmältä. Toimialavastaavien koulutukset koordinoidaan aluevaliokunnissa yhteistyössä keskusliiton asiantuntijoiden kanssa. Yhdistysten yksittäiset paikalliset koulutus-tarpeet täytetään liiton ja yhdistysten yhteistyönä.

Vuonna 2013, yhdistysten teemavuonna Keski-Suomen alueella tuottajaliiton koulutuksellisia resursseja suunnattiin tavanomaista enemmän paikallisyhdistysten toiminnan kehittämiseen ja tukemiseen. Tuottajaliitto järjesti vuoden aikana yhteensä 14 yhdistysten kehityskustelutilaisuutta ja johtokuntien yhteistapaamista. Yhdistysten vuoden asiamiehen järjestämiin nettityöpajoihin osallistui yhteensä 11 tuottajayhdistyksen edustajat.

Sosiaalivaliokuntien koulutuspäivät järjestettiin elokuussa Tampereella ja liittoyhteistyöalueen yhdistysten ympäristöasiamiesten koulutus lokakuussa Varkaudessa. MTK:n järjestökoulutuksen Start III -kurssi oli maaliskuussa.

Maaseutu kaupungissa -tapahtuma 5.9.2013 Toivolan Vanha Piha, Jyväskylä

MTK Keski-Suomen TARKKA!-hanke edistää maatalouden kilpailukykyä

Kehittämistyön tavoitteina ovat maatilayritysten onnistuneet omistajanvaihdokset, maatalouden julkisuuskuvan ja arvostuksen edistäminen, positiiviset ympäristövaikutukset, yhteistoiminnan ja markkinaosaamisen parantuminen sekä maatilayritysten tulotukijärjestelmän ja verotuksen muutoksiin varautuminen. Hankkeessa järjestetään tiedotustilaisuuksia ja yrittäjien tarpeista lähtevää ryhmätoimintaa ja -valmennusta em. mukaisista teemoista. Lisäksi kannustetaan oman yrityksen kehittämistyöhön ja yhteistyön lisäämiseen. Keski-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on mukana yhteistyökumppanina toteuttamassa hankkeen ympäristöosuutta.

Vuoden 2013 osallistumisaktiivisuus ylitti odotukset

TARKKA –hanke on järjestänyt yhteensä 151 tilaisuutta, joista ryhmätilaisuuksia on ollut 46 kpl ja yrityksissä tehtyä valmennusta 105 kpl. Yritysvalmennuksista on ollut 79 kpl sukupolvenvaihdokseen ja 3 muuhun yrityksen elinkeinon kehittämiseen liittyvää käyntiä. Ympäristövalmennus on tehty 23 maatilalla. Osallistujamäärä ryhmätilaisuuksissa 477 hlö ja valmennuksissa 255 hlö, yhteensä 732 osallistujaa (tavoite 775 hlö). Vuoden 2013 aikana pidettiin kuusi sukupolvenvaihdosinfoa, joissa oli 88 osallistujaa. Keskisuomalaisten viljelijöiden vero- ja talousosaamisen kohottamiseksi on pidetty yhteensä kymmenen tilaisuutta ja sähköinen tukihaku tutuksi -tilaisuuksia oli kuusi. Ympäristöteemalla on toteutettu ympäristöinfoja, kosteikkopäiviä ja pellonpientareella pidettyjä käytännön läheisiä infotilaisuuksia yhteensä kymmenen tilaisuutta. Viljelijöiden yhteistyömyönteisyyden lisääntymiseksi on tehty yksi opintomatka ja järjestetty viljamarkkinapäivä. Hanke toteutti Ilmakuvauksella tietoa kasvustosta -päivän, johon kuului kaksi tutkimuslentoa, kuvaukset sekä esittelypäivän pellonpientareella ilmakuvauksen hyödyistä ja yhteistoimintamahdollisuuksista. Tulokset julkaistiin myös 3500 kpl kirjepostituksella MTK viestinnän ohessa. Maataloushankkeiden toiminnan yhteistyö- ja koordinaatitilaisuuksia on ollut kaksi Tarkka! -hankkeen järjestämänä.

Elinkeinojen tunnettavuuden ja arvostuksen kehitystavoitteen edistämiseksi on käyty puhumassa maatalouselinkeinojen merkityksestä ja kehittämistarpeista Pihtiputaan ja Viitasaaren kunnanhallitusten yhteiskokouksessa, Kinnulan, Kivijärven, Kannonkosken ja Kyyjärven kunnanhallituksissa. SSYP kehitys Oy kanssa on pohdittu maatalouden osuutta kunnan elinkeinostrategiassa.

Hankkeen tiedotustyötä on tehty muiden hankkeiden kanssa yhteistyössä toteutetun tiedotuslehden avulla sekä MTK Keski-Suomen jäsenkirjeiden ja julkaisujen ohessa. Tapahtumista on tiedotettu lehti-ilmoituksilla ja viestimällä yhteistyötahojen kautta. Tarkka-hankkeelle tehtiin oma hanke-esite sekä nettisivusto MTK Keski-Suomen sivujen yhteyteen. Ne olivat linkitetty Keski-Suomen ELY-Y sivustoilta. Hanke jatkoi viestintätoimia Hinkalo.fi sivuilla.

Käy lukemassa Tarkka! -hankkeen kotisivut:

www.mtk.fi/liitot/keskisuomi/hankkeet/Tarkka/fi_FI/Tarkka_etusivu/

Metsänomistajien maakunnallinen edunvalvonta 2013

Metsänomistajien liitto Järvi-Suomi huolehtii pääasiassa metsänomistajien maakunnallisesta ja alueellisesta edunvalvonnasta. Joissakin asioissa metsänomistajien liitto hoitaa myös valtakunnallista edunvalvontaa. Vastaavasti mm. kaavoituksessa ja vesiensuojelussa edunvalvonta yltää paikallistasolle eli kuntatasolle saakka.

Metsänomistajien maakunnallista edunvalvontaa tehtiin seuraavissa metsänomistajien kanalta tärkeissä asioissa ja foorumeilla vuonna 2013:

- Keski-Suomen vaihemaakuntakaavat, kunnalliset yleis-, asema- ja kyläkaavat
- Keski-Suomen vesienhoitosuunnitelmat ja vesienhoitosuunnitelmien toteutusohjelmat
- Maakuntastrategia, maakuntasuunnitelma ja maakuntaohjelma sekä Keski-Suomen maaseutustrategia ja maaseutuohjelma
- Alueellinen metsäohjelma, riistastrategia ja lähinnä hirvikannan hoito
- Soidensuojeluohjelman laajennus
- Metsien monimuotoisuuden toteutusohjelma (METSO)
- Kestävän metsätalouden rahoituslain mukaiset tuet (Kemera)
- Puukaupan hintaseuranta ja tukinkatkonnan seuranta
- Puumarkkinoiden toimivuus ja sidosryhmäyhteistyö
- Energiapuumarkkinoiden kehittäminen
- Tuulivoimatuotanto ja tuulivoimapuistot
- Maanvuokrasopimukset ja muut vuokrasopimukset
- Puunkäytön lisääminen
- Metsänhoitoyhdistyslain uudistaminen, Metsänhoitoyhdistysten yhdistyminen ja Metsänhoitoyhdistysten kehittäminen ja yhteistyö
- Puutavaran mittauslain uudistaminen ja metsätulolain uudistaminen sekä metsälain uudistaminen

Maakunnallista ja alueellista edunvalvontaa hoitaa Metsänomistajien liitto Järvi-Suomessa 4 metsätoimihenkilöä (4htv) ja 2 toimistohenkilöä (1,5 htv) yhteensä neljän maakunnan alueella. Edunvalvonnalliset vastuut on jaettu asiasta riippuen joko sektorivastuisiin tai aluevastuisiin. Keski-Suomessa liiton resursseina on aluejohtaja Pauli Rintala Jyväskylän toimipisteessä.

Edustajat Keski- ja Itä-Suomen tuottajaliittojen valiokunnat 2013

Maitovaliokunta

Heinonen Tiina	Luhanka
Kainu Hannu	Kyyjärvi asiantuntija, MTK:n maitovaliokunta
Pusa Paula	Keurusseutu

Maaseutuyrittäjävaliokunta

Kallio Markus	Laukaa
Lehmuskoski Jussi	Uurainen asiantuntija, MTK:n maaseutuyrittäjävaliokunta

Viljavalioikunta

Hankamäki Kalle	Jämsän seutu	
Lunttila Tommi	Äänekoski	MTK:n asiantuntija, valtuuskunta
Pakkanen Jarkko	Jyväskylä	

Sosiaalivalioikunta

Anttila Tuomo	Jämsän seutu
Pusa Paula	Keurusseutu

Kuluttajatyöryhmä

Oksanen Anna	Laukaa
--------------	--------

Luomuvallioikunta

Hatakka Markku	Hankasalmi
Poikonen Toivo	Karstula

Ympäristö- ja maapoliittinen valioikunta

Lahti Tero	Karstula	
Kallio Mikko	Saarijärvi	varajäsen

Lihavallioikunta

Jalkanen Juhana	Lievestuore	
Kauppinen Jukka	Hankasalmi	
Mäkelä Simo	Kannonkoski	asiantuntija, MTK:n sikajaosto

Verovalioikunta

Heinonen Tiina	Luhanka
Vuoriniemi Hannu	Keurusseutu

Edustajat MTK:ssa 2013

Valtuuskunta

Kauppinen Jukka	Hankasalmi
Lunttila Tommi	Äänekoski

Valtuuskunnan varajäsenet

Hankamäki Kalle	Jämsän seutu
Heinonen Tiina	Luhanka

Aluekehitysvalioikunta

Pakkanen Jarkko	Jyväskylä
-----------------	-----------

Energiavallioikunta

Kalmari Erkki	Laukaa
---------------	--------

Maaseutunuorten valioikunta

Tomi Ahonen	Uurainen
-------------	----------

Maaseutuyrittäjävalioikunta

Lehmuskoski Jussi	Uurainen
-------------------	----------

Maitovalioikunta

Kainu Hannu	Kyyjärvi
-------------	----------

Sikajaosto

Mäkelä Simo	Saarijärvi
-------------	------------

Viljavalioikunta

Lunttila Tommi	Äänekoski
----------------	-----------

MTK Keski-Suomen jäsenet 31.12.2013

Paikallisyhdistys	0,01-9,99 ha	10,00-24,99 ha	25,00-49,99 ha	50,00-99,99 ha	100,00-150,00 ha	yli 150 ha	metsätilat	jäsentilat yhteensä	perheenjäsenet	muut henkilöjäsenet	Jäsenet yht. 2013	Muutos 2012/2013
Hankasalmi	20	47	41	27	5	1	32	173	271	15	459	-22
Joutsa	12	24	20	8	0	3	26	93	114	7	214	8
Jyväskylä	14	22	16	11	3	0	28	94	103	26	223	0
Jämsän seutu	83	51	44	36	10	4	104	332	415	18	765	0
Kannonkoski	8	20	13	11	2	0	17	71	150	0	221	-6
Karstula	12	25	28	15	7	1	15	103	168	6	277	-10
Keurusseutu	36	51	39	25	7	0	101	259	364	20	643	-1
Kinnula	3	32	13	12	1	0	2	63	52	5	120	-9
Kivijärvi	5	13	7	5	0	1	12	43	74	8	125	1
Konnevesi	59	40	28	8	1	0	76	212	250	17	479	4
Korpilahti-Muurame	45	37	36	23	3	1	97	242	288	21	551	6
Kyyjärvi	9	24	11	11	2	2	35	94	137	7	238	2
Laukaa	25	41	44	28	6	1	65	210	218	13	441	4
Leivonmäki	9	9	3	3	0	1	12	37	69	4	110	-2
Lievestuore	2	9	9	9	0	0	14	43	68	7	118	0
Luhanka	17	17	8	3	1	0	26	72	86	3	161	5
Muurasjärvi	4	7	12	10	2	2	22	59	121	22	202	4
Petäjävesi	14	28	10	6	0	2	23	83	105	10	198	5
Pihlupudas	10	11	19	18	4	2	30	94	122	6	222	-19
Saarijärvi	42	75	73	33	2	2	62	289	332	17	638	-51
Toivakka	9	12	9	5	3	0	14	52	49	0	101	-2
Uurainen	9	19	9	10	4	0	29	80	128	10	218	-20
Viitasaari	27	29	41	19	2	4	50	172	222	18	412	0
Äänekoski	54	53	24	8	3	2	61	205	371	28	604	-19
Yhteensä 24 yhdistystä	528	696	557	344	68	29	953	3 175	4277	288	7 740	-122

Taulukko 3. MTK Keski-Suomen jäsenyhdistykset ja jäsenmäärät

Yhteisöjäsenet

Osuuskunta Maitosuomi, Alueosuuskunta Itämaito, Osuuskunta Pohjolan maito, Osuuskunta Tuottajainmaito, Osuuskunta Maitomaa, Osuuskunta Lihakunta, Metsäliitto Osuuskunta, Itikka Osuuskunta, Osuuskauppa Keskimaa, Keski-Suomen Osuuspankki ja Lähi Tapiola.

MTK Keski-Suomen tilinpäätös

TULOSLASKELMA 1.1. - 31.12.	2013	2012
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Varsinaisen toiminnan tuotot	72 083,57	53 417,50
Hankerahoitus	104 740,91	163 782,87
Tuotot yhteensä	176 824,48	217 200,37
Kulut		
Varsinaisen toiminnan kulut	-341 425,38	-392 665,82
Hanketoiminnan kulut	-163 782,87	-163 782,87
Kulut yhteensä	-505 208,25	-556 448,69
Varsinaisen toiminnan kulujaama	-328 383,77	-339 248,32
VARAINHANKINTA		
Jäsenmaksutuotot	307 132,18	302 494,16
Varainhankinnan kulut	0,00	-140,71
Varainhankinta yhteensä	307 132,18	302 353,45
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	22 999,52	42 064,98
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-9 125,71	-6 294,19
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	13 873,81	35 770,79
Muut avustukset	1 500,00	0,00
Tilikauden tulos	-5 877,78	-1 124,08
TASE 31.12.	2013	2012
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	5 138,13	6 147,49
Sijoitukset	576 443,36	616 162,00
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset	162 105,92	154 880,02
Rahat ja pankkisaamiset	31 354,81	26 170,38
Vastaavaa yhteensä	775 042,22	803 359,89
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Rahastopääoma	453 338,31	453 337,57
Ed. tilikausien ylijäämä	40 980,95	42 105,03
Tilikauden alijäämä	-5 877,78	-1 124,08
Oma pääoma yhteensä	488 441,48	494 318,52
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	243 584,53	267 639,14
Lyhytaikainen vieras pääoma	43 016,21	41 402,23
Vieras pääoma yhteensä	286 600,74	309 041,37
Vastattavaa yhteensä	775 042,22	803 359,89

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö

Toimintakertomus 2013

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiön hallitus kokoontui kertomusvuonna kerran. Säätiön hallitukseen kuuluivat maanviljelijä Irma Toikkanen (pj.) Pihtiputaalta (varaedustaja mv. Simo Mäkelä Kannonkoskelta), maanviljelijä Mikko Survo Petäjävedeltä (varaedustaja mv. Minna Häkkinen Muuramesta) Reijo Pelto-Arvo (varapj.) Jämsästä (varaedustaja mv. Rauno Hyvönen Laukaasta) ja mv. Tiina Heinonen Luhangasta (varaedustaja maanviljelijä Jarkko Pakkanen Jyväskylästä). Sihteerinä ja varainhoitajana toimi toiminnanjohtaja Juha Lappalainen.

Säätiö omistaa metsää 157 ha Sumiaisissa ja Petäjävedellä. Metsät ovat hyvässä kasvukunnossa ja vuosikasvu on vuodelta 2006 olevan metsäsuunnitelman mukaan 865 m³. Tuohimäen tilan suunnitteilla olleet harvennukset taimikonhoitotyöt toteutettiin vuoden aikana. Päätehakkuissa puun hintataso oli huhtikuun ja kesäkuun välisen ajan hyvä. Tässä yhteydessä myytiin Luotovälin tilalta pieni päätehakkuu ja lähes kymmenen hehtaaria rästissä olleista harvennushakkuista. Päätehakkuu ja kesäkorjuukelpoiset harvennushakkuut toteutettiin lokakuussa.

Vuoden aikana myönnettiin stipendit kahdelle Pohjoisen Keski-Suomen ammattioppilaitoksessa viljelijän ammattitutkinnon suorittaneelle keskisuomalaisnuorelle, toiminnassaan ansiotuneille 4H-nuorille, yhdelle maaseutunuorten kansainvälistymisohjelmaan osallistuneelle nuorelle, myönnettiin avustusta maaseutunuorten vaikuttajavalmennukseen ja tuettiin yhdistysten teemavuoden MTK Keski-Suomen toimintaa sekä tuottajayhdistysten välisen yhteistyön edistämistä. Säätiön pitkäaikaista asiamiestä Juha Lappalaista muistettiin Varjolan läksiäistilaisuudessa.

Säätiön tilinpäätös osoittaa tilikaudelta ylijäämää 13.814,59 euroa. Hyvä tilinpäätös johtuu puun myynneistä, joista kertyi myytävää puuta yli yhden vuoden säätiön metsien kasvun verran. Toisaalta myös avustuksia ja stipendejä myönnettiin selvästi edellisvuotta enemmän. Yleinen taloudellinen tilanne aiheuttaa edelleen haasteita tulevalle tilikaudelle. Korot olivat koko vuoden 2013 erittäin alhaisella tasolla ja pysyivät matalalla tasolla koko vuoden 2014. Vuoden 2014 alkupuolen puukauppatilanne näyttää hintojen osalta hieman vuoden 2013 tilannetta paremmalta ja kysyntä puumarkkinoilla on vähintään normaalilla tasolla.

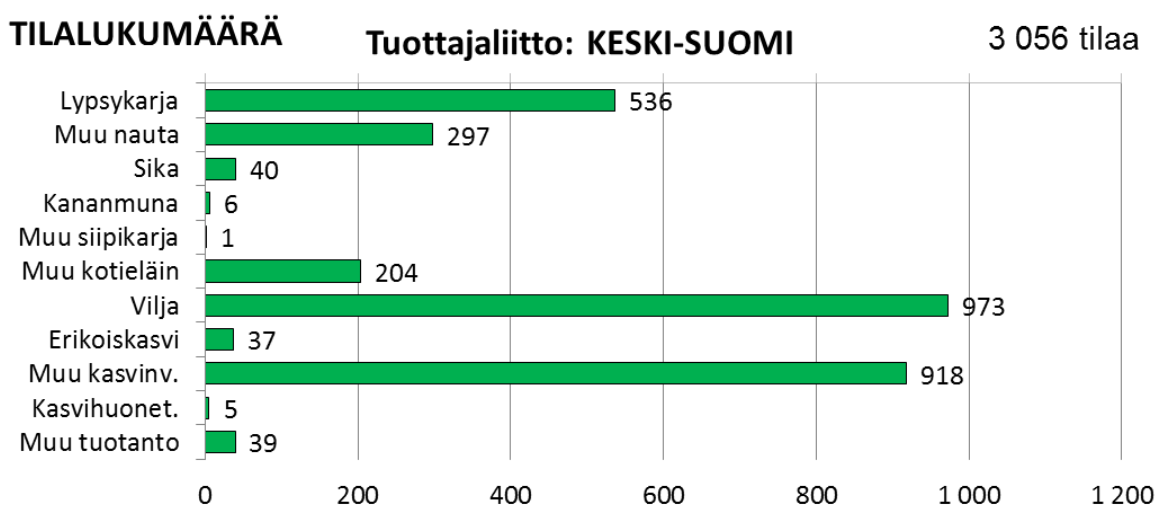
Säätiön varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin MTK Keski-Suomen syyskokouksessa 10.12.2013 Tilintarkastus Riuttanen Oy ja KHT Jukka Sorjonen sekä varatilintarkastajiksi SYS Audit Oy ja KHT Anssi Tikkanen.

Jyväskylä 26.3.2014

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiön hallitus

Maatalouden rakenne Keski-Suomessa

Keski-Suomen maakunnassa oli 3130 maatilaa vuonna 2013. Tilamäärä on vähentynyt edellisvuodesta 50 tilaa. Keskisuomalaisten maatilojen päätuotantosuunta on kasvinviljely, 64 % tiloista harjoitetaan viljojen ja muiden viljelykasvien tuotantoa. Kotieläintiloja on yhteensä 1 102 kpl, kotieläintilojen määrä on vähentynyt 1,6 % edellisvuodesta. Suurimman kotieläintuotantotilojen ryhmän muodostavat maitotilat, joita on 17 % Keski-Suomen tiloista ja puolet maakunnan kotieläintiloista. Nautakarjatalouden tiloja on 27 % kotieläintiloista. Sikatiloja on 42 kpl Keski-Suomessa.

Kuvio 1. Maatilojen lukumäärä tuotantosuunnittain vuonna 2013 (Rahavirta, MT/MTK)

Keski-Suomen peltoviljelyala oli 96 600 ha vuonna 2013, ja aktiivitilojen keskipeltoala oli liki 31 hehtaaria. Viljojen kokonaisviljelyala Keski-Suomessa oli noin 33 000 ha. Rehuviljojen osuus viljojen viljelyalasta on edelleen 92 %. Öljykasvien viljelyala maakunnassamme on pieni, 1260 ha ja se on pienentynyt edellisvuodesta n. 140 ha. Nurmen viljelyala on 41 % kokonaispeltoalasta, ollen 39 400 hehtaaria. Kesanto ja luonnonhoitopeltoalan määrä on kasvanut kahden edellisen vuoden aikana yhteensä liki 1 800 ha. Vuonna 2013 kesanto ja luonnonhoitopeltoa oli 17 400 hehtaaria. Keski-Suomen ruokohelpiala jatkoi edelleen vähentymistään, vuonna 2013 se oli vajaa 2 000 hehtaaria, ala pieneni 300 hehtaaria edellisestä vuodesta.

pinta-ala ha	Leipäviljat	Ohra	Kaura	Rypsi & rapsi	Nurmet alle 5v.	Ruoko- helpi	Kesannot, LH-pellot	Muut	Yhteensä
2009	2200	16500	16700	1600	37900	4800	13 900	4800	98 400
2010	2500	13300	14000	2800	39000	4500	16 700	4500	97 300
2011	3100	13200	14800	2000	39300	4000	15 600	4300	96 300
2012	2700	13600	16100	1400	39600	2300	16 500	4400	96 600
2013	2600	14000	16400	1260	39400	1970	17 380	3600	96 600

Taulukko 4. Pellon käyttö Keski-Suomessa vuosina 2009-2013 (Rahavirta, MT/MTK)

Keskisuomalaisten viljelijöiden keski-ikä oli 48,8 vuotta. Keski-ikällä mitattuna nuorimmat viljelijät ovat Kivijärvellä (46,3 vuotta) ja vanhimmat Muuramessa (53,1 vuotta). Myel -

vakuutettujen keskimääräinen työtulo oli 18 350 €. Keski-suomalaiset viljelijät ovat vuoden 2013 aikana kohottaneet kokonaistytuloaan 530 €.

MYEL-tilasto	Vakuutetut kpl	Tilat, kpl	Tila		Työtulo €/vuosi	Eläkkeen- saajia/ vakuutettu	Maksetut korvaukset milj.€	Työterveys- huoltoon liittyneet,%
			pelloa, ha	metsää, ha				
Hankasalmi	244	189	34	74	19 120	2,2	3,6	60 %
Joutsa	191	134	35	93	20 100	2,4	3,1	40 %
Jyväskylä	347	197	34	84	15 610	2,4	5,2	29 %
Jämsä	306	235	36	86	17 350	2,7	5,9	29 %
Kannonkoski	84	56	34	70	19 200	2	1,2	48 %
Karstula	193	149	35	83	19 040	2,3	3,1	54 %
Keuruu	170	124	36	113	18 980	2,7	3,12	54 %
Kinnula	110	83	29	72	18 270	1,9	1,4	55 %
Kivijärvi	43	36	34	87	17 130	3,3	1	53 %
Konnevesi	134	118	25	101	17 390	2,2	2,1	37 %
Kyyjärvi	78	56	40	91	19 890	2,7	1,6	64 %
Laukaa	237	178	37	75	19 560	2,1	3,6	45 %
Luhanka	39	36	27	83	17 820	3,6	1	36 %
Multia	81	69	24	103	17 540	2,6	1,3	37 %
Muurame	43	28	28	115	17 510	2	0,6	37 %
Petäjävesi	102	77	29	104	18 660	2,1	1,4	35 %
Pihtipudas	241	156	44	95	19 150	1,9	3,2	65 %
Saarijärvi	308	247	31	70	19 320	2,5	4,8	55 %
Toivakka	51	42	37	75	17 050	3,2	1	24 %
Uurainen	102	70	33	81	18 700	2	1,4	46 %
Viitasaari	202	158	34	103	18 790	2,9	4	51 %
Äänekoski	188	140	35	67	16 150	2,6	3,4	26 %
Keski-Suomi	3494	2578	34	87	18 350	2,4	57	45 %

Taulukko 5. Keski-Suomen MYEL-vakuutetut, korvaukset ja työterveyshuoltoon liittyneet viljelijät vuonna 2013. (www.mela.fi)

Maatilojen rahavirrat Keski-Suomessa

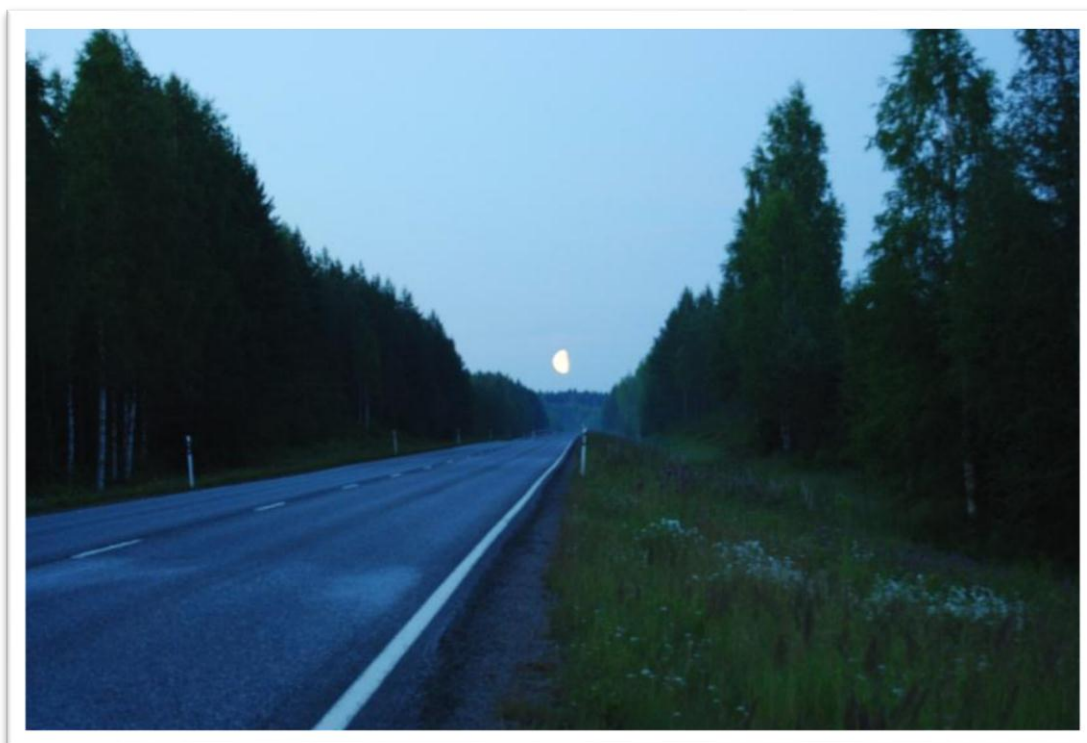
Suomen Gallup Elintarviketieto Oy:n rahavirtatilasto on vuodelta 2012. Keski-Suomen tuottajaliiton alueella maatilojen bruttotulot olivat yhteensä 269 miljoonaa euroa. Maatalouden myyntitulot olivat yhteensä 74,8 miljoonaa euroa, joka vastaa 28 % maatilojen bruttotuloista. Maatalouden tulotukia maksettiin yhteensä 77 milj. euroa. Maatilojen sivuansioista ja liitännäiselinkeinoista saadut tulot olivat yhteensä vajaat 87 miljoonaa euroa, joka on 32 % maatilojen tuloista. Viljelijöiden metsätulot laskivat edellisvuodesta ja olivat yhteensä noin 30,5 miljoonaa euroa.

Keskeisten kotieläintuotteiden myyntitulot lisääntyivät hieman edellisvuodesta. Maidon osuus on 64 % maatalouden myyntituotoista. Tuottajaliiton alueen maitotiloille kertyi maidosta noin 47,7 miljoonan euron myyntituotot vuonna 2012. Naudanlihan tuotannon myyntitulot olivat 13 miljoonaa euroa. Myös sianlihan myyntitulot lisääntyivät hieman päättyen 3 miljoonaan euroon. Viljasta kertyi runsaan 5,4 miljoonan euron myyntituotot. Keski-Suomen maatilojen myyntituloista 12 % kertyi viljelykasvien myynneistä. (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy)

Lomituspalvelut Keski-Suomessa

Keski-Suomessa toimii Hankasalmen, Keuruun ja Karstulan paikallisyksiköt. Sysmän paikallisyksikkö hoitaa Joutsan, Luhangan ja Toivakan kuntien alueella lomitusta. Keski-Suomen maakunnan alueella on yhteensä 1 177 lomaan oikeutettua viljelijää, joista 1 140 käyttää lomitusta. Vuonna 2013 lomituspalveluiden määrä oli 55 274 päivää, joka on 1956 päivää vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lomituspäivä oli keskimäärin 6,5 h/pv, joka on 0,2 h lyhyempi kuin koko maan keskimääräinen lomituspäivän pituus.

Keskisuomalaiset lomituspalveluiden käyttäjät pitivät keskimäärin 25,5 päivää vuosilomaa. Sijaisapulomituksien kesto on ollut keskimäärin 44 pv/käyttäjä. Sijaisapulomituksia on ollut 41 %:lla vuosilomaoikeuden käyttäjistä. Tuettua maksullista lomitusta on käyttänyt 664 kpl. Tuetun maksullisen lomituksen määrä on ollut 60 h/käyttäjä. Täysin maksullista lomitusta on käyttänyt 43 kpl lomituspalveluiden käyttäjistä.

Superkuu ja kesäyö 28.6.2013 Keuruu

MTK Keski-Suomen toimintasuunnitelma vuodelle 2014

Järjestön toimintaa ohjaa strategiaan sisältyvä visio

Jäsenet ja järjestö yhdessä varmistavat maaseutuelinkeinojen kannattavuuden ja arvostuksen. Vahva ja yhtenäinen MTK on merkittävä ja aktiivinen markkina- ja yhteiskunta-vaikuttaja.

Toiminta-ajatus

MTK Keski-Suomi ry toimii sääntöjensä mukaisesti maa- ja metsätalouden harjoittajien sekä maaseutuyrittäjien maakunnallisena etujärjestönä. Toiminnan painopisteet ovat maaseutuyrittämisen toimintaympäristön kehittämisessä ja jäsenistön elinkeinon harjoittamisen sekä maanomistusoikeuksien ja luonnonvarojen kestävän käytön turvaamisessa. Toiminnan päämääränä on asuttu ja elinvoimainen maaseutu, jossa jäsenet ovat sekä henkisesti ja taloudellisesti hyvinvoivia maaseutuyrittäjiä.

Järjestön yhteiset avaintavoitteet vuonna 2014

MTK:n valtuuskunta päätti keväällä 2013 järjestön yhteisestä, kolmesta avaintavoitteesta vuodelle 2014. Samassa kokouksessa valtuuskunta päätti myös periaatteista, joilla järjestöä on tarkoitus uudistaa. Järjestön yhteiset avaintavoitteet 2014 ovat:

- Kehitämme järjestön palveluita ja organisaatiota jäsenlähtöisesti
- Vahvistamme MTK-järjestön markkinavaikuttamista
- Edistämme nuorten toimintaa ja näkyvyyttä järjestössä

Järjestön toimintasuunnitelmassa 2014 avaintavoitteille vahvistetaan konkreettiset toimenpiteet keskusliiton, liittojen ja yhdistysten tasolle.

Tuottajaliiton toiminnan avainalueet

1. Tuotannollisen toiminnan edellytysten turvaaminen
2. Järjestötoiminnan kehittäminen
3. Hanke- ja kehittämistoiminta

1. Tuotannollisen toiminnan edellytysten turvaaminen

Tavoitteet

Toiminnan tavoite on jäsenten tulotason nostaminen ja hyvinvoinnin edistäminen. Lopputuloksena on tuotteiden markkinahinnan ja menekin kehittyminen positiivisesti sekä tuotantokustannusten alentaminen nykyiseen verrattuna. Tavoitteena on turvata elinkeinollemme tasapuoliset kehittymismahdollisuudet koko liiton toimialueella. Tuotantopanosmarkkinoilla tavoitteena on aito kilpailutilanne, josta jäsenet hyötyvät edullisina hintoina ja tasapuolisena kohteluna.

Tavoitteena on edistää laadukkaan lähiruuan tunnettua ja markkinointia. Maatalouspolitiikassa tavoitteita ovat markkinalähtöisyyteen, laadukkaaseen tuotantoon ja hyvään ympäristöhoitoon kannustava tukijärjestelmä. Maatalouspolitiikassa huomioidaan toimialueen tuotantosuunnat ja tukialueet.

Sosiaalipolitiikan tärkein tavoite on henkisen hyvinvoinnin edistäminen. Muita tavoitteita ovat työssä jaksaminen sekä yrittäjän näkökulmasta toimiva ja kehittyvä lomitusjärjestelmä. Yrittäjillä on mahdollisuus irrottautua työstä, kun on riittävästi ammattitaitoisia lomittajia ja lomitusjärjestelmä toimii ajanmukaisesti palvelujen käyttäjien tarpeita kuunnellen. Maatalousyrittäjät hyödyntävät täysimääräisesti järjestelmän tarjoamat palvelut ja työterveyshuoltoon liittyneiden yrittäjien suhteellinen määrä lisääntyy. Oikein mitoitettu MYEL-työtulo takaa maaseutuyrittäjille riittävän sosiaaliturvan.

Toimenpiteet

Olemme aktiivisesti toteuttamassa järjestön yhteisiä avaintavoitteita vuodelle 2014. Sitoudumme toteuttamaan omalta osaltamme lokakuussa 2013 julkistetussa Keski-Suomen ruokaketjun kehittämisstrategiassa vuosille 2014-2020 esitettyjä toimenpiteitä.

Seuraamme jäsentemme tuotteita jalostavien yritysten toimintaa, tuottajahintoja ja vähittäiskauppaa. Vaikutamme maakunnallisesti kaupallisiin toimijoihin ja elintarviketeollisuuteen tavoitteena jäsentemme tuotteiden menekin edistäminen. Tiedotamme ajankohtaisista markkina- ja maatalouspoliittisista asioista jäsenille tuottajayhdistysten yleisissä kokouksissa, koulutuksissa, Mainion liittoliitteessä, jäsenkirjeellä, liiton nettisivuilla, sähköpostilla ja tarvittaessa tuotantosuunnittain järjestettävillä maakunnallisilla seminaareilla. Olemme mukana jäsenille suunnatuissa maatalouspolitiikan ja verotuksen koulutuksissa sekä Koneagria-näyttelyssä. Toiminnallamme luomme järjestöstä positiivista mielikuvaa jäsenistön suuntaan.

Kotimaisen ruoan ja viljelijän työn arvostusta kohotetaan olemalla mukana keskusliiton järjestämissä kotimaisuuskampanjoissa, tuomalla esille suomalaisen ruuantuotannon positiivisia työllisyysvaikutuksia sekä edistämällä kotimaisten tuotteiden ja palveluiden suosimista alueellisissa julkisissa hankinnoissa.

Olemme mukana myös edellä mainittuja tavoitteita edistävissä hankkeissa. Vuoden aikana aktivoimme viljelijöitä olemaan julkisuudessa ja omalla esimerkillään edistämään kotimaisen ruuan menekkiä. Kiinnostuneille viljelijöille järjestetään viestintään liittyvää koulutusta. Edellisten lisäksi tuodaan esille kotimaisen tuotannon ympäristövaikutuksia ja -hyötyjä sekä tuotannon eettisyyttä mm. osana hanketoimintaa.

Keräämme markkinainformaatiota sekä tiedotamme merkittävistä markkinoiden muutoksista jäsenillemme. Vaikutamme aktiivisesti niin tuote- kuin tuotantopanosmarkkinoilla. Tuotantopanosmarkkinoilla edistämme mahdollisuuksien mukaan kilpailun lisääntymistä ja tasapuolisuutta. Seuraamme aktiivisesti bioenergiasektorilla tapahtuvia muutoksia edistämme jäsentemme kannalta tärkeiden bioenergiamuotojen lisäämistä.

Maatalouspolitiikkaan ja tukijärjestelmiin on tulossa merkittäviä muutoksia vuonna 2014. Olemme omalta osaltamme tukemassa keskusliiton työtä niin tukijärjestelmien uudistamisen valmistelussa kuin poliittisessa vaikuttamisessa. Valmistaudumme tiedottamaan jäsenistöämme maatalouspolitiikan muutoksien vaikutuksista maatilayritysten käytännön toimintaan. Tässä työssä huomioimme toimialueen tuotantosuunnat ja tukialueet

Varaudumme ympäristölainsäädännön uudistuksiin ja tiedotamme jäsenistöämme uudistusten vaikutuksista maatilatason toimintaan. Maatilayritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi pidämme aktiivista keskusteluyhteyttä aluetason ympäristöviranomaisten kanssa ja kannustamme tuottajayhdistyksiä tiivistämään yhteyksiä paikallisiin ympäristöviranomaisiin.

Lomahallintoon pidetään yhteyttä lomituksen määrän ja laadun turvaamiseksi sekä tuetaan lomahallintoa kehittävää toimintaa. Edistämme lomituksen paikallisten yhteistoimintaryhmien toimintaa ja kannustamme tuottajayhdistyksiä aktiiviseen toimintaan paikallisten lomituspalveluiden turvaamiseksi. Aktivoidaan yrittäjiä työterveyshuoltoon liittymiseksi. Edistetään ajan tasalla olevaa Mela-turvaa sekä kuntoremonttikursseille ja erilaisiin kuntoutusvaihtoehtoihin osallistumista. Työhyvinvointiin ja jaksamiseen liittyvää hanketoiminnan aloittamista edistetään.

Tuottajayhdistysten yleisissä kokouksissa ja muissa tilaisuuksissa saatua palautetta kerätään ja välitetään liiton luottamushenkilöille sekä keskusliiton toimi- ja luottamushenkilöille. Tuottajayhdistyksiä tuetaan tarpeen mukaan kuntatason vaikuttamisessa.

Pidämme aktiivisesti yhteyttä yhteistyötahoihin, kuten MTK:n keskusliittoon, Maa- ja metsätalousministeriön ja Maaseutuviraston virkamiehiin sekä maakunnan ministereihin ja kansanedustajiin, ELY:yn, ProAgria Keski-Suomeen, Keski-Suomen liittoon, verohallintoon, elintarvikejalostajiin, vähittäiskauppaan, lähiruokatoimijoihin, kehittämissyhtiöihin, luonnonvaralan koulutukseen, kuntien maaseutuasiamiehiin ja ympäristösihteereihin.

2. Järjestötoiminnan kehittäminen

Tavoitteet

Järjestötoiminnan määrätietoisella kehittämisellä selkiytetään edunvalvonnan työnjakoa järjestön eri tasojen välillä. Tuottajayhdistyksille suunnattujen palvelujen tehostamisella kohotetaan yhdistysten toiminnan aktiivisuutta, paikallisen edunvalvonnan tehokkuutta ja turvataan alueellisen ja paikallisen toimijaverkon riittävyys tulevaisuudessa. Järjestön valtakunnallisen maaseutunuorten teemavuoden mukaisesti tavoitteena on löytää etenkin nuorempaa sukupolvea mukaan järjestön toiminnan piiriin. Samalla vahvistetaan myönteistä mielikuvaa järjestöstä.

Tavoitteena on, että jäsenmäärä liiton alueella säilyy vähintään nykyisellä tasolla. Järjestötyön pitkän aikavälin tavoitteena ovat yhdistystoiminnan kehittäminen ja yhteistyön lisääminen sekä jäsensuhteen hoidon yhdenmukaistaminen koko liiton alueella. Näin taataan jäsenyydestä mahdollisimman tasapuoliset palvelut ja edut kaikille jäsenille. Organisaation ja toiminnan kehittymisen kannalta on tärkeää, että järjestön toiminta koetaan niin mielenkiintoiseksi, että luottamustoimiin haluavat maakunnan parhaat kyvyt. Heidän osaamisesta huolehditaan yhteistyössä järjestökoulutuksen kanssa. Viestintä ja viestinnän tehostaminen ovat tärkeitä välineitä edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Toimenpiteet

Jäsenhankintaa aktivoidaan ja tehostetaan edelleen uusien jäsenten saamiseksi. Viestinnän kehittäminen on avainasemassa, jotta olemassa olevat ja mahdolliset uudet jäsenet saadaan tietoisiksi järjestön työstä ja jäsenyyden eduista. Jäsenhankinnan aktivointi on erityisen tärkeää alueilla, joilla järjestäytymisaste on alhainen tai jäsenmäärä on viime vuosina kehittynyt alueen keskimääräistä tasoa huonompaan suuntaan.

Liitto kannustaa tuottajayhdistysten johtokuntia säännöllisiin vapaamuotoisiin tapaamisiin seutukunnittain ja järjestää tarvittaessa seutukunnallisia yhdistystoiminnan kehittämisseminareja. Näin edistämme eri toimijoiden yhteistyötä ja tiivistämme paikallista edunvalvontaverkostoa. Edunvalvonnan tehostamiseksi yhdistysten johtokuntia kannustetaan myös tekemään selkeä sisäinen työnjako ja vastuuttaminen johtokunnan kaikkien jäsenten kesken.

Järjestössä käynnissä oleva mittava organisaatiouudistusprosessi otetaan huomioon liiton toiminnassa:

- Osallistumme aktiivisesti järjestöuudistuksen valmisteluun sekä siihen liittyvään koulutukseen. Järjestämme yhdistyksille koulutusta järjestöuudistuksesta yhteistyössä keskusliiton kanssa.
- Tiivistämme järjestön sisäistä yhteistyötä MT-liittojen ja MO-liittojen välillä sekä yhdistysten kanssa.
- Tuemme yhdistysten jäsenhankintaa ja yhdistysten jäsenpalveluiden ja edunvalvonnan kehittämistä muutostilanteessa.
- Viestimme uudistuvasta järjestöstä nykyisille ja uusille jäsenille sekä henkilöstölle.
- Valmistaudumme ottamaan käyttöön jäsenrekisterin uudet ominaisuudet ja hyödynnämme rekisteriä jäsenpalvelussa.

Yhdistyksiä kannustetaan hakemaan alueeltaan erityisesti uusia nuoria mukaan toimintaan liiton maaseutunuorten valiokunnan ohjauksen ja keskusliitosta tulevien teemavuoden ideoinnin pohjalta. Liitto tiivistää yhteydenpitoa yhdistyksiin nimettyjen nuorten yhdyshenkilöihin ja järjestää heille yhteisen tapaamisen, teemavuoden valmennustilaisuuden.

- Osallistumme aktiivisesti maaseutunuorten osallistumisedellytysten parantamiseen, mm. nuorten toiminnan suunnitelmallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia lisäämällä. Viestimme liiton tapahtumista keskusliiton nuorten asiamiehelle ja muille liitoille.
- Järjestämme nuorille omaa koulutusta yhteistyössä muiden liittojen kanssa
- Perehdymme nuorten yhteisasiamiesmalliin ja varaamme resursseja nuorten asioiden hoitamiseksi. Tuemme oman alueemme ”Himon vuoden” –lähettilästä ja autamme päättäjätapaamisen järjestämisessä.
- Kehitämme ja aktivoimme nuorten valiokunnan toimintaa. Tuemme nuorten valiokuntaa aloitteen tekemisessä kevätkuuskuntaan.
- Maaseutunuoret jatkavat kansanedustajien kummimaatiloimintaa.

Tuottajayhdistyksiä kannustetaan huolehtimaan siitä, että jäsensuhteen hoidon kannalta tärkeän työkalun, jäsenrekisterin tiedot ovat ajan tasalla. Yhdistysten jäsensihteereille tarjotaan jäsenrekisterisovelluksen käyttökoulutusta. Yhdistyksille tarjotaan konkreettisia työka-

luja, joilla yhdistys voi lähestyä jäseniä ja toteuttaa myös ulkoista viestintää. Tällaisia ovat esimerkiksi jäsenkirjepohjat, sähköiset uutiskirjeet ja tiedotepohjat. Viestinnässä tulee korostaa myös sitä, kuinka merkittävää yritystoimintaa maatilayrittäjäyys on Keski-Suomessa.

Valiokuntatoimintaa jatketaan Itä-Suomen yhteisvaliokunnissa ja maaseutunuorten valiokunnassa. Liiton luottamushenkilöiden koulutuksen painopisteet ovat markkinaedunvalvonassa, viestinnässä ja johtamisessa. Tuottajayhdistysten puheenjohtaja-sihteeripäivät järjestetään tammikuussa yhteistyössä MTK Etelä-Savon, MTK Pohjois-Karjalan ja MTK Pohjois-Savon kanssa.

Liitto järjestää tarpeen mukaan koulutuksia nettisivujen laadintaan ja ylläpitoon sekä päivittää tarvittaessa tuottajayhdistysten sivujen perustietoja ostopalveluna. Jäsenviestinnän toimenpiteitä liiton osalta ovat jäsenlehti Mainion liittoliite maaliskuussa ja lokakuussa keskitetty jäsenkirjepostitus sekä liiton omien nettisivujen aktiivinen ylläpito. Sähköpostia ja sosiaalista mediaa pyritään hyödyntämään aiempaa enemmän jäsenviestinnässä. Tuottajayhdistyksiä kannustetaan päivittämään jäsenrekisteriin myös jäsenten sähköpostiosoitteita. Lisäksi olemme mukana keskusliiton luottamushenkilöille suunnatun sähköisen uutiskirjeen käytönotossa.

3. Hanke ja kehittämistoiminta

Tavoitteet

Elinkeinojen kehittämistyötä tehdään omalla hanketoiminnalla ja aktiivisella osallistumisella maataloushankkeiden ohjaukseen. Tuottajaliiton kehittämistyön tavoitteena on jäsenkunnan elinkeinojen edellytysten ja tulevaisuuden turvaaminen. Kehittämistoiminnan lähtökohta on jäsenkunnan palvelu siten, että se sopii liiton toiminta-ajatuksen ja strategiaan päämääriin.

Tuottajaliitto hallinnoi vuonna 2014 TARKKA! -nimistä EU-rahoitteista maaseutuelinkeinojen kehittämishanketta. Hankkeessa kehitetään maatalouden kilpailukykyä onnistuneiden omistajanvaihdosten, positiivisten ympäristövaikutuksien sekä yhteistoiminnan ja markkinaosaamisen edistämiseksi. Hankkeessa tehdään tiedotusta maatalouden julkisuuskuvan ja arvostuksen parantamiseksi sekä yrittäjien varautumiseksi tulotukijärjestelmän ja verotuksen muutoksiin.

Toimenpiteet

Luottamus- ja toimihenkilöt edistävät toimillaan aktiivista maatalouden ja jäsenkunnan tavoitteita palvelevaa hanketoimintaa. Yhteydenpidolla sidosryhmiin ja viranomaisiin edistetään hanketoiminnan kehittymistä sekä hankkeiden välistä yhteistyötä maakunnassa. Vuoden 2014 aikana selvitetään tulevia kehittämistarpeita ja liiton mahdollisuuksia osallistua hankerahoitteiseen kehittämistoimintaan.

TARKKA! –hankkeessa järjestetään tiedotustilaisuuksia ja yrittäjien tarpeista lähtevää ryhmätoimintaa ja –valmennuksia. Lisäksi kannustetaan viestintätoimin kohderyhmää osallistumaan oman yrityksen kehittämistyöhön ja yhteistyön lisäämiseen.

Maatilayrittämisen jatkuvuutta edistetään järjestämällä tiedotustilaisuuksia ja tarjoamalla asiantuntija-apua omistajanvaihdoksiin ja tuotantoresurssien pysymiseen aktiivisessa tuotantokäytössä. Hankkeen toiminnalla kannustetaan maatiloja myös ottamaan käyttöön uusia ympäristön- ja vesiensuojelutoimenpiteitä sekä hoitamaan luonnon ja maiseman monimuotoisuuden kannalta tärkeitä kohteita.

Hanketoimintana etsitään uusia yhteistoiminnan muotoja, toteutustapoja ja ideoita sekä kannustetaan myös muita paikallisia toimijoita kuten seudullisia elinkeinoyhtiöitä ja maaseutuelinkeinoviranomaisia toimimaan maatilayritysten eduksi hankkeen päämäärien mukaisesti. Toimivien yhteistyömuotojen ja toimintatapojen siirtymistä laajempaan käyttöön edistetään ja selvitetään yrittäjien yhteistoimintahalukkuutta ja -mahdollisuuksia.

Seuranta

Liiton johtokunnan jäsenet ja toimihenkilöt seuraavat toimintasuunnitelman tavoitteiden toteutumista vastuualueidensa mukaisesti. Vastuualueet jaetaan johtokunnan järjestäytymiskokouksessa.

5.11.2013 MTK KESKI-SUOMI, JOHTOKUNTA

Talousarvio vuodelle 2014

TALOUSARVIO	2014	2013
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Koulutus- ja valistustoiminta	5 300,00	5 250,00
Riskienhallintayhteistyö	4 000,00	5 000,00
Tilaus- ja ilmoitustuotot	4 000,00	5 000,00
Saadut korvaukset	6 250,00	20 877,00
Muut tuotot (TARKKA!-hankerahoitus)	158 890,00	182 915,00
Tuotot yhteensä	178 440,00	219 042,00
Kulut (sis. TARKKA!-hankkeen kulut)		
Palkat ja palkkiot	180 613,00	210 310,00
Henkilösivukulut	53 478,00	58 129,00
Poistot	1 250,00	1 500,00
Vuokrat	12 800,00	10 900,00
Koulutus- ja valistustoiminta	9 000,00	6 250,00
Matkakulut	22 743,00	25 113,00
Kokoukset	19 500,00	13 500,00
Painatuskulut	4 950,00	6 150,00
Johtokunta ja valiokunnat	20 094,00	18 450,00
Toimistokulut	51 850,00	67 317,00
Huoneistokulut	3 800,00	3 670,00
Suhdetoiminta	4 500,00	5 300,00
Jäsenmaksut	119 471,00	115 992,00
Vakuutukset	1 200,00	1 150,00
Kulut yhteensä	505 249,00	543 731,00
VARAINHANKINTA		
Jäsenmaksutuotot	315 400,00	308 500,00
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot		
Korkotuotot	3 500,00	5 000,00
Osinkotuotot	4 250,00	1 500,00
Vuokratuotot	16 200,00	16 200,00
Tuotot yhteensä	23 950,00	22 700,00
Kulut		
Yhtiövastikkeet	6 250,00	6 250,00
Kulut yhteensä	6 250,00	6 250,00
Tilikauden tulos	6 291,00	261,00

MTK Keski-Suomen jäsenetuja

AGA hitsauskaasut ja kaasupullot

MTK-Keski-Suomen alueen MTK-jäsenet saavat merkittävät alennukset AGA-hitsauskaasuista ja kaasupullovuokrista. Alennusprosentin suuruus vaihtelee tuoterhyhmittäin.

Keski-Suomen AGA palvelupisteet:

Jyväskylä, Jämsä, Karstula, Keuruu, Petäjävesi, Saarijärvi, Viitasaari, Äänekoski

Würth Center

MTK:n jäsenille on sovittu tuoteryhmäkohtaiset alennukset, joita voi hyödyntää esittämällä MTK-jäsenkortin Keski-Suomen Würth Center -palvelupisteissä Äänekoskella, Jämsässä sekä Jyväskylän Seppälässä ja Savelassa. Würthin tuotevalikoimaan kuuluvat kiinnitystarvikkeet, työkalut, huoltotarvikkeet ja kemikaalit, hiomatarvikkeet, poranterät, kierretyövälineet, työsuojaimet sekä muut asennustarvikkeet. Lisätietoa:

www.wurth.fi

ETRA Megacenter

MTK-Keski-Suomen alueen jäsenet saavat merkittävät tuoteryhmittäin vaihtelevat alennukset ETRA Megacenterin toimipisteistä Jyväskylässä, Jämsässä ja Äänekoskella. Hyödyntääksesi jäsenedun, kerro että olet MTK:n jäsen, esitä jäsenkortti. Lisätietoa yrityksen konetarvike-, kunnossapito-, hitsaustarvike-, suojain- ja muusta tuotevalikoi-
masta löydät osoitteesta www.etra.fi.

Asianajotoimistojen palvelua jäsenetuhintaan

Jos tarvitset asianajajaa, MTK-Keski-Suomi suositaa käyttämään alla olevien toimistojen asianajopalveluja. Näiden jäsenetukumppaniemme kautta MTK:n jäsenet voivat saada neuvontaa ja lakipalveluja alennetulla tuntiveloituksella. Kun asioit heidän kanssaan, ilmoita aluksi MTK-jäsennumerosi tai näytä jäsenkortti

Asianajotoimisto Halonen, Lakka & Tuomi Oy (<http://www.hltlaki.fi>):

puh. 010 3221 890, toimisto@hltlaki.fi

Asianajotoimisto Urtti (www.urtti.fi):

Erkki Urtti, 0400 565 361, erkki@urtti.fi

Elina Saari, 050 336 9326, elina.saari@urtti.fi

Hotelli Keurusselkä(<http://www.keurusselka.com>)

Hotelli Keurusselkä Keuruulla tarjoaa MTK-Keski-Suomen jäsenille palveluita jäsenetuhintaan. Mainitse jäsenyydestä varausta tehdessäsi ja esittämällä jäsenkorttisi hotelliin saapuessasi

(Jäsenetuhinnat eivät ole voimassa juhlapyhinä ja erikoistapahtumien yhteydessä)

Lisätietoa jäseneduistamme : www.mtk.fi/keskisuomi >jäsenedut

Omasta tuottajayhdistyksestä kannattaa kysyä mahdollisista paikallisista jäseneduista.

MTK Keski-Suomen jäsenyhdistykset 2013

